NIPUN BHARAT
પાયાની સાક્ષરતા અને અંકજ્ઞાન

શિક્ષણનો અધિકાર
સમગ્ર શિક્ષા
સૌ ભણે, સૌ આગળ વધે

ધોરણ ૩
ચિત્રપોથી

વિદ્યાર્થીનું નામ ______________ રોલ નંબર ______

શાળાનું નામ ______________ વર્ગ ______

પ્રાથમિક-માધ્યમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા

❖ લાયકાત :-

☞ પ્રાથમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા:- ૫ થી ૮ ધોરણમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ

☞ માધ્યમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા:- ૯ થી ૧૨ ધોરણમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ

પ્રાથમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા અભ્યાસક્રમ

ક્રમ	વિષય
પેપર -૧	નેચર
પેપર -૨	ભાતચિત્ર
પેપર -૩	ચિત્રસંયોજન

માધ્યમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા અભ્યાસક્રમ

ક્રમ	વિષય
પેપર -૧	માનવસર્જિત પદાર્થ
પેપર -૨	ભાતચિત્ર
પેપર -૩	ચિત્રસંયોજન
પેપર -૪	અક્ષરલેખન

❖ ખાનગી / બહારના ઉમેદવારો માટેની લાયકાત :-

☞ લાયકાત:-

- પ્રાથમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા :- ઓછામાં ઓછું ધોરણ ૫ થી ૮ સુધીનો અભ્યાસ કરેલો હોવો જોઇએ.
- માધ્યમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા :- ઓછોમાં ઓછું ધોરણ ૯ થી ૧૨ સુધીનો અભ્યાસ કરેલો હોવો જોઇએ.
- બહારના ઉમેદવારો અટલે કે જેઓ ધોરણ ૫ થી ૧૨માં શાળામાં અભ્યાસ કરતા ન હોય તેવા ઉમેદવારોએ પ્રાથમિક કે માધ્યમિક ચિત્રકામ પરીક્ષા આપવી હોય તેવા ઉમેદવારો બહારના ઉમેદવાર (EXTERNAL CANDIDATE) તરીકે ઉમેદવારી નોંધાવી શકે છે.

(સ્રોત : પ્રાથમિક-માધ્યમિક ચિત્રકામ કક્ષા પરીક્ષા-2022 જાહેરનામું)

સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટરશ્રીની અપેક્ષા

૨૧મી સદીની માંગ અને પડકારને પહોંચી વળતી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-૨૦૨૦માં બાળકોના સર્વાંગીણ વિકાસ માટેનું ઉત્તમ આયોજન આપવામાં આવેલું છે. માત્ર પાઠ્યપુસ્તક આધારિત જ નહિ પરંતુ જ્ઞાનાત્મક, સામાજિક, ભાવનાત્મક, નૈતિક, સાંસ્કૃતિક અને કલા વિકાસ પણ બહુ જરૂરી છે. NEP-૨૦૨૦ના બહુઆયામી વિકાસ માટે નિપુણ ભારત મિશનનો પણ પ્રારંભ કરવામાં આવેલો છે. બાળક સારો પ્રત્યાયનકાર બને, તેનો સ્વાસ્થ્યપ્રદ શારીરિક વિકાસ થાય અને વ્યક્તિગત શીખવાની કલા વિકસાવે તેવા પ્રમુખ ત્રણ હેતુઓને નિપુણ ભારત મિશન અંતર્ગત મહત્વનાં માનવામાં આવેલા છે. આ બધી બાબતોમાં રહેલા દિશાનિર્દેશો મુજબ અભ્યાસક્રમ અને વિષયવસ્તુની પસંદગી સાથે તેની પ્રવૃત્તિઓ શીખવા માટેની સાધન-સામગ્રી પર પણ ખાસ ભાર આપવામાં આવેલ છે. આમ, પાયાની શિક્ષણ ગુણવત્તા માટેનો પ્રમુખ આધાર વર્ગ અધ્યયન-અધ્યાપન પ્રક્રિયા, શીખવાની પદ્ધતિ અને સાધન-સામગ્રી ઉપર રહેલો છે. આ ધ્યાને લઇ અહીં શીખવાની બાબત તરીકે ચિત્રકલાના માધ્યમે ચિત્રપૂર્તિ, ચિત્રાંકન, રંગકામ, સર્જન, કલ્પના, જિજ્ઞાસા, તર્કયુક્ત વિચાર તથા માનસિક અને શારીરિક કૌશલ્ય સંવર્ધનની બાબતોને વણી લઇ વર્ષભર ચિત્રકામ માટેની આ ચિત્રપોથી નિર્માણ કરવામાં આવી છે.

નાના બાળકોનું જીવન અનેક અનુભવોથી ભરપુર હોવાથી તે સતત વિચારતા રહેતા હોય છે કે આમ કેમ થયું? આવું શાથી થયું? અને તેના જવાબો શોધવા માટે પ્રયત્નશીલ બનતા હોય છે. બીજી રીતે જોઈએ તો આ બધી બાબતો શીખવાના સહાયક પરિબળ તરીકે કામ કરતા હોય છે. વિષય સાથે અનુબંધિત રીતે શીખવાના ક્ષેત્રો જોઈએ તો વાર્તાઓ, જોડકણા, ગીતો, રમતો, નૃત્ય કરવું અને ચિત્ર દોરવા તે પણ શીખવાના સાધન તરીકે ઉભરી આવે છે. આ આશયથી આપવામાં આવેલી આ ચિત્રપોથી બાળકોને રંગો સાથે રમવા અને પોતાના મનોજગતની બાબતોને ચિત્ર દ્વારા આલેખિત કરવાની તકો પૂરી પાડશે. ચિત્રસર્જન દ્વારા કલ્પનાશક્તિનો વિકાસ અને લાગણીઓની અભિવ્યક્તિ સાથે સંવેદનનું પ્રગટીકરણ કરવામાં ચિત્રોનાં વિવિધ રંગો ઉપયોગી સાબિત થશે. કલા દ્વારા શિક્ષણ અભિગમ માટેની આ ચિત્રપોથી બાળકોને રસ-રૂચી અને આનંદ પૂરો પાડશે તેની મને ખાત્રી છે. રંગકામની દુનિયામાં આંગળીના ટેરવે ચિત્રજગતને કાગળ પર કંડારશો તેવી અભિલાષા.

ડૉ. રતનકંવર એચ. ગઢવીચારણ (*IAS*)

સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેકટર

સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર

સચિવ, સમગ્ર શિક્ષાનો સંદેશ

બાળકોના જીવનની શરૂઆતના તબક્કે તેમના શારીરિક, બૌદ્ધિક, સામાજિક અને સાંવેગિક વિકાસના સર્વાંગીણ પાસાઓના વિકાસ માટે માતાપિતા સાથે શાળાની ભૂમિકા પણ ખૂબ અગત્યની છે. તેને આનંદ સાથે શીખવાની તકો પૂરી પાડે. પાઠ્ય સામગ્રી આધારિત વર્ગ શિક્ષણના અનુભવો સાથે તેના મનોજગતનાં ક્ષેત્રને પણ એટલી જ અગત્યતા આપવામાં આવે તેવું રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ-૨૦૨૦માં દર્શાવેલ છે. શાસ્ત્રો અને ભાષાઓ સાથે બાળકોને તેની કલ્પના, અનુભવો, તર્ક, લાગણીઓ, સર્જનાત્મકતા, કલા અને કૌશલ્યના સંવર્ધન માટેના વિવિધ અનુભવો આપવા જોઈએ. હાલમાં આપણી શાળાઓના બાળકો વિષયના સઘન અધ્યયન-અધ્યાપન સાથે સંગીત, યોગ, વ્યાયામ, પુસ્તકાલય, પ્રયોગશાળા, પ્રવૃત્તિ કિટ અને કમ્પ્યુટર જેવી ઉત્કૃષ્ટ સાધન સામગ્રીઓથી અધ્યયન કરી રહ્યા છે. આ સાથે કલા વિકાસ માટેની આ ચિત્રપોથી પૂરી પાડીને આપણે બાળકોની દરેક વિકાસાત્મક બાબતોની આપૂર્તિ કરી રહ્યા છીએ. આ ચિત્રપોથીમાં કલાના યોગ્ય વિકાસ માટે સુગ્રથિત આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. ચિત્રપોથીમાં રેખાંકનોથી શરૂ કરીને અક્ષર-શબ્દ લેખન, ભાતચિત્ર, સંયોજન ચિત્ર, પદાર્થ ચિત્ર, રંગ મિશ્રણ, પ્રાણી-પક્ષી, પશુ-પક્ષી, ફળ-ફૂલ જેવી પર્યાવરણીય બાબતો અને બાળવયના અનુભવ જગતની બાબતોને શિક્ષણ સાથે સાંકળી ચિત્રના માધ્યમે પૂરી પાડવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવેલ છે.

આ ચિત્રપોથી માત્ર રંગકામ તરીકે જ નહી પણ બાળકોમાં રહેલી રૂચિકર આવડતો અને તેના મનોજગતના ભાવસંવેદનાને રજૂ કરવાનું માધ્યમ બની રહે તેવો આશય રાખવામાં આવેલો છે. ચિત્રો માત્ર રંગ માટે જ નહિ પરંતુ બાળકોના સર્વગ્રાહી વિકાસ માટે વધુ ઉપયોગી બને તે માટે શિક્ષકો અને વાલીઓએ પણ આ ચિત્રપોથીમાં બાળકોની સાથે સતત જોડાયેલ રહેવું પડશે. બાળકોના ચિત્રો માત્ર કાગળ પરના રંગો જ નહિ પરંતુ આવતીકાલના નવ ભારતનાં ઘડતરનાં સ્વપ્નો જોતી નવી પેઢીના નાગરિકોની સ્વપ્નસૃષ્ટિ પણ છે તેને ધ્યાને રાખવું પડશે. વર્ગ અધ્યાપનમાં કલાને પણ અન્ય વિષયો જેટલું જ સ્થાન મળી રહે તે અપેક્ષા સહ સપ્તરંગી દુનિયામાં બાળકોની સાથે સુમધુર સફર માટેની શુભેચ્છાઓ.

મહેશ મહેતા

સચિવ

સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	ચિત્ર
૧	કેલિગ્રાફિ – આકારો
૨	કેલિગ્રાફિ – આકારો
૩	ભૌમિતિક આકારો – રેખાંકન
૪	કોલાઝવર્ક
૫	કોલાઝવર્ક
૬	ભાતચિત્ર (રંગપૂરણી)
૭	ભાતચિત્ર (રંગપૂરણી)
૮	ચિત્રસંયોજન (રંગપૂરણી)
૯	ચિત્રસંયોજન (રંગપૂરણી)
૧૦	વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર)
૧૧	અક્ષરલેખન
૧૨	પ્રકૃતિચિત્ર - પાન
૧૩	પ્રકૃતિચિત્ર - પાન
૧૪	પ્રકૃતિચિત્ર (ફળ) – તડબૂચ અને કેરી
૧૫	ક્રાફ્ટ વર્ક (પેપર ફોલ્ડિંગ)
૧૬	ચિત્રસંયોજન (રંગપૂરણી)
૧૭	રેખાંકન – આકારો
૧૮	કેલિગ્રાફિ રેખાંકન - આકારો
૧૯	ભાતચિત્ર
૨૦	અક્ષરલેખન
૨૧	વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર)
૨૨	વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર)
૨૩	પ્રકૃતિચિત્ર (નેચર)

ક્રમ	ચિત્ર
૨૪	પ્રકૃતિચિત્ર (નેચર)
૨૫	ન્યુઝપેપર કે રંગીન કાગળમાંથી પપેટ્સ
૨૬	કોલાઝવર્ક
૨૭	કોલાઝવર્ક
૨૮	કોલાઝવર્ક
૨૯	કોલાઝવર્ક
૩૦	સ્મૃતિચિત્ર
૩૧	સ્મૃતિચિત્ર
૩૨	માટીકામ
૩૩	પ્રકૃતિચિત્ર
૩૪	ભાતચિત્ર
૩૫	સ્મૃતિચિત્ર
૩૬	સ્મૃતિચિત્ર
૩૭	અક્ષરલેખન
૩૮	છાપકામ
૩૯	પદાર્થચિત્ર
૪૦	પદાર્થચિત્ર
૪૧	સ્મૃતિચિત્ર
૪૨	ચિત્ર સંયોજન
૪૩	ચિત્ર સંયોજન
૪૪	સ્મૃતિચિત્ર
૪૫	સ્મૃતિચિત્ર
૪૬	સ્મૃતિચિત્ર

કેલિગ્રાફિ – આકારો

અહીં કેલિગ્રાફી - રેખાંકન દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી મહાવરો કરો.

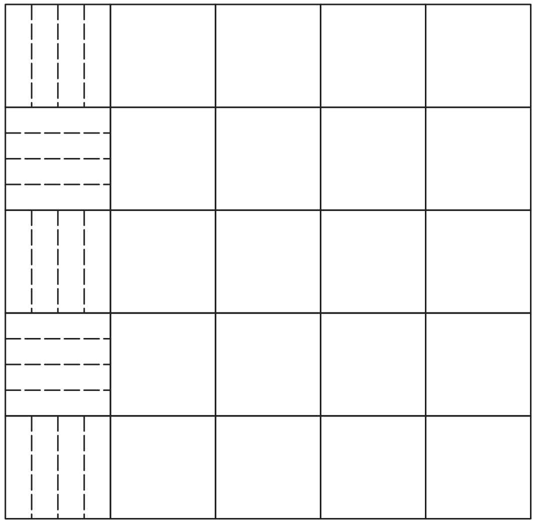

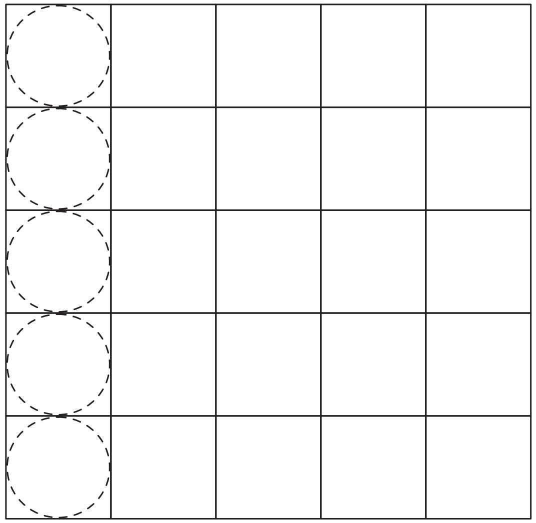

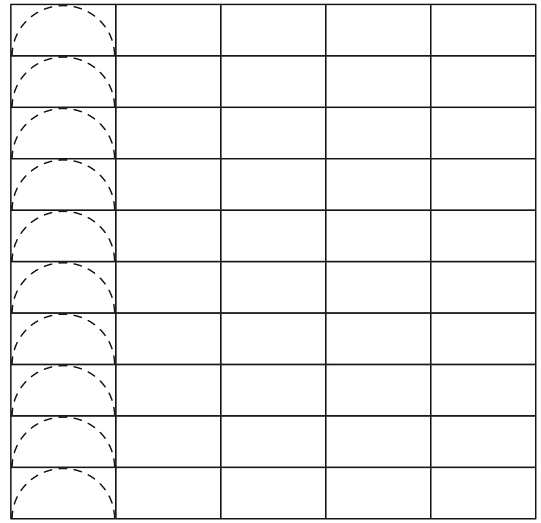

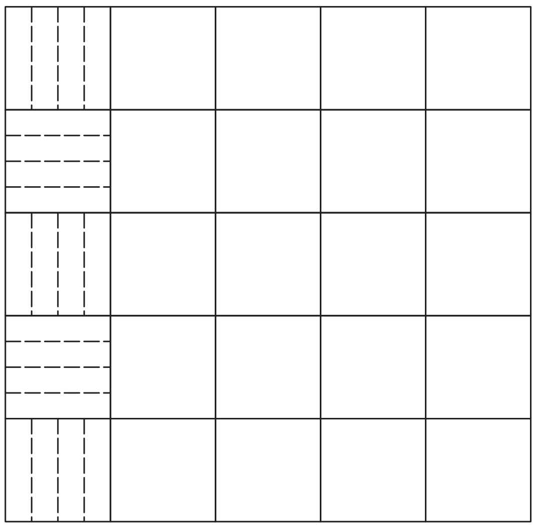

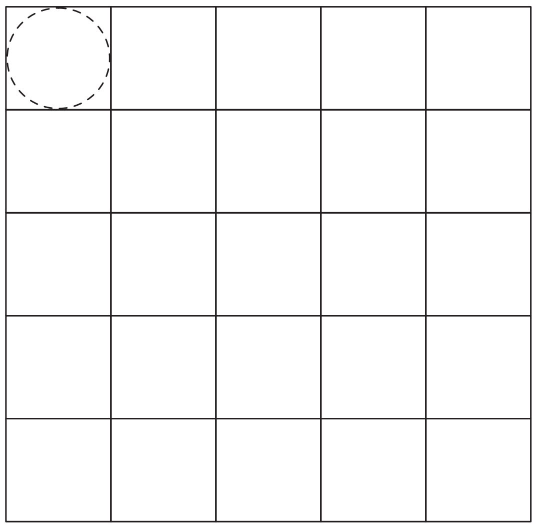

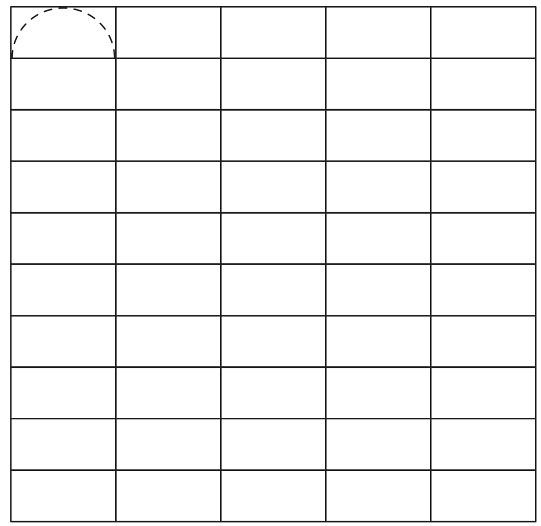

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

કેલિગ્રાફિ – આકારો

આકારો ધ્યાનથી જોઈ નીચેના કોલમમાં તે મુજબ દોરો.

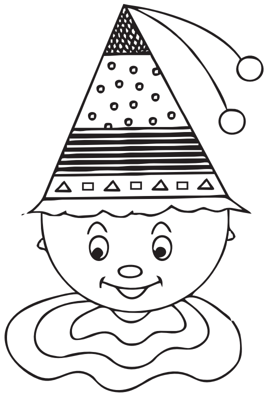

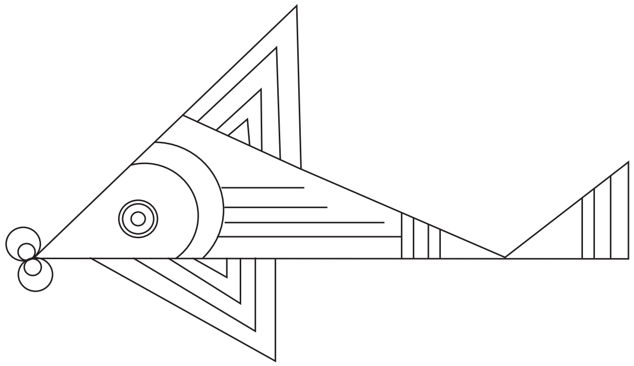

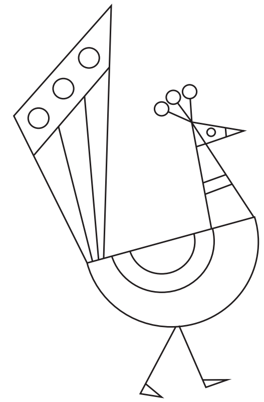

ભૌમિતિક આકારો – રેખાંકન

અહીં આપેલ ચિત્રનો અભ્યાસ કરી નીચે આપેલ કોલમમાં ચિત્ર દોરો.

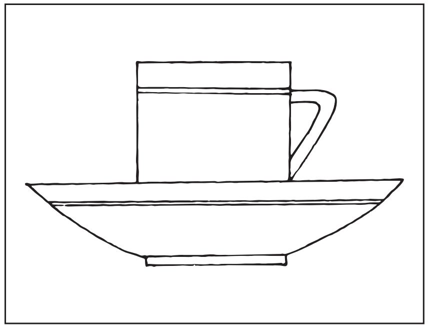

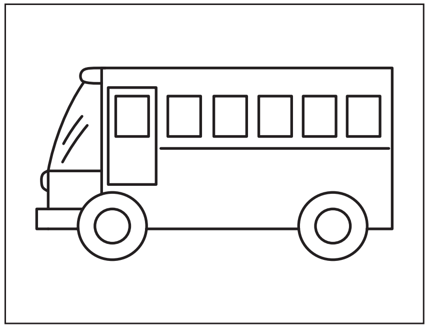

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

કોલાઝવર્ક

અહીં આપેલ કોલાઝવર્ક આપવામાં આવેલ છે. તમારા શિક્ષક અને મિત્ર સાથે કોલાઝવર્કનો અભ્યાસ કરો.

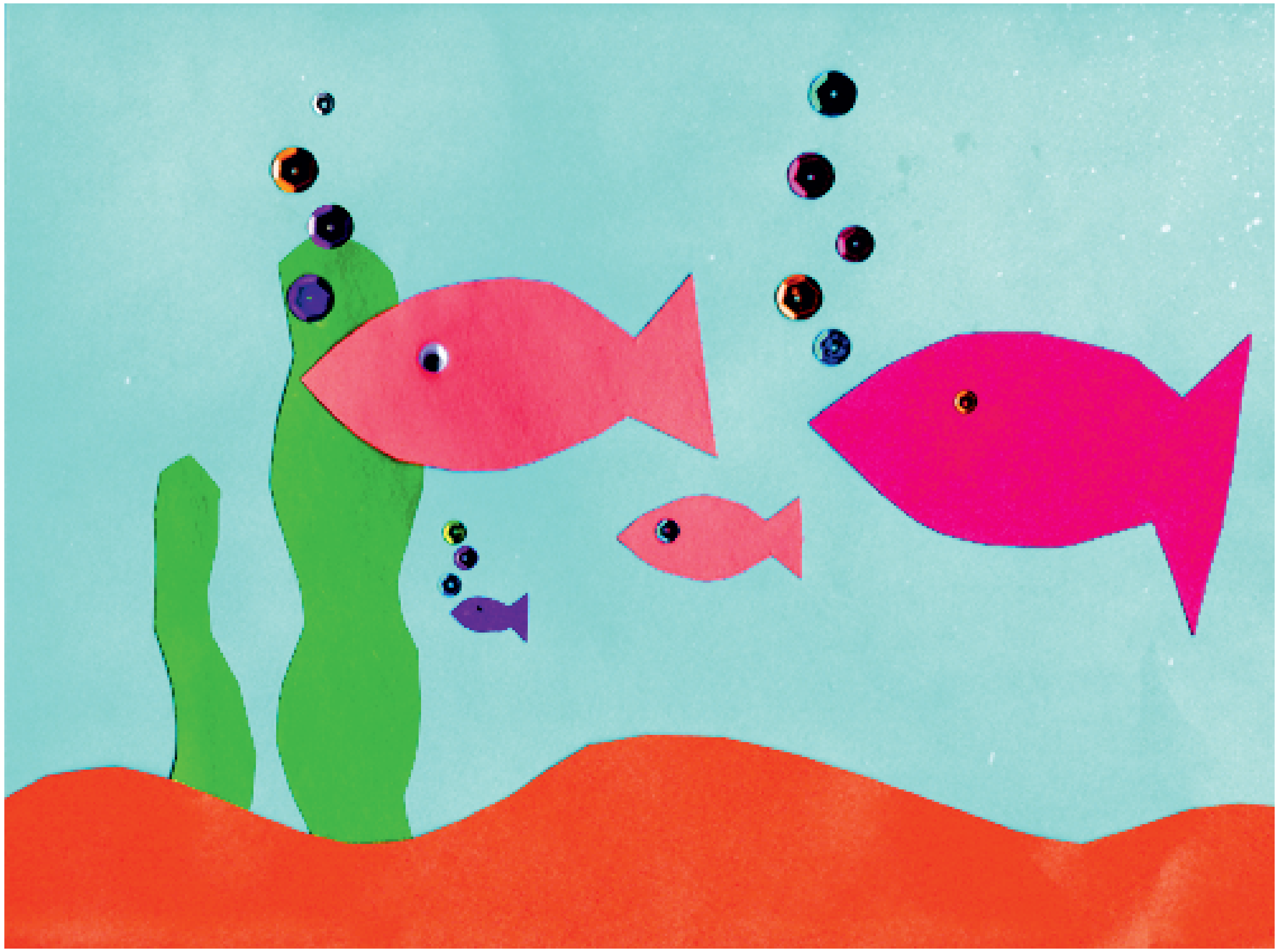

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ____________

કોલાઝવર્ક

અહીં કોલાઝવર્ક તૈયાર કરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ભાતચિત્ર (રંગપૂરણી)

અહીં ભાતચિત્ર આપેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરો.

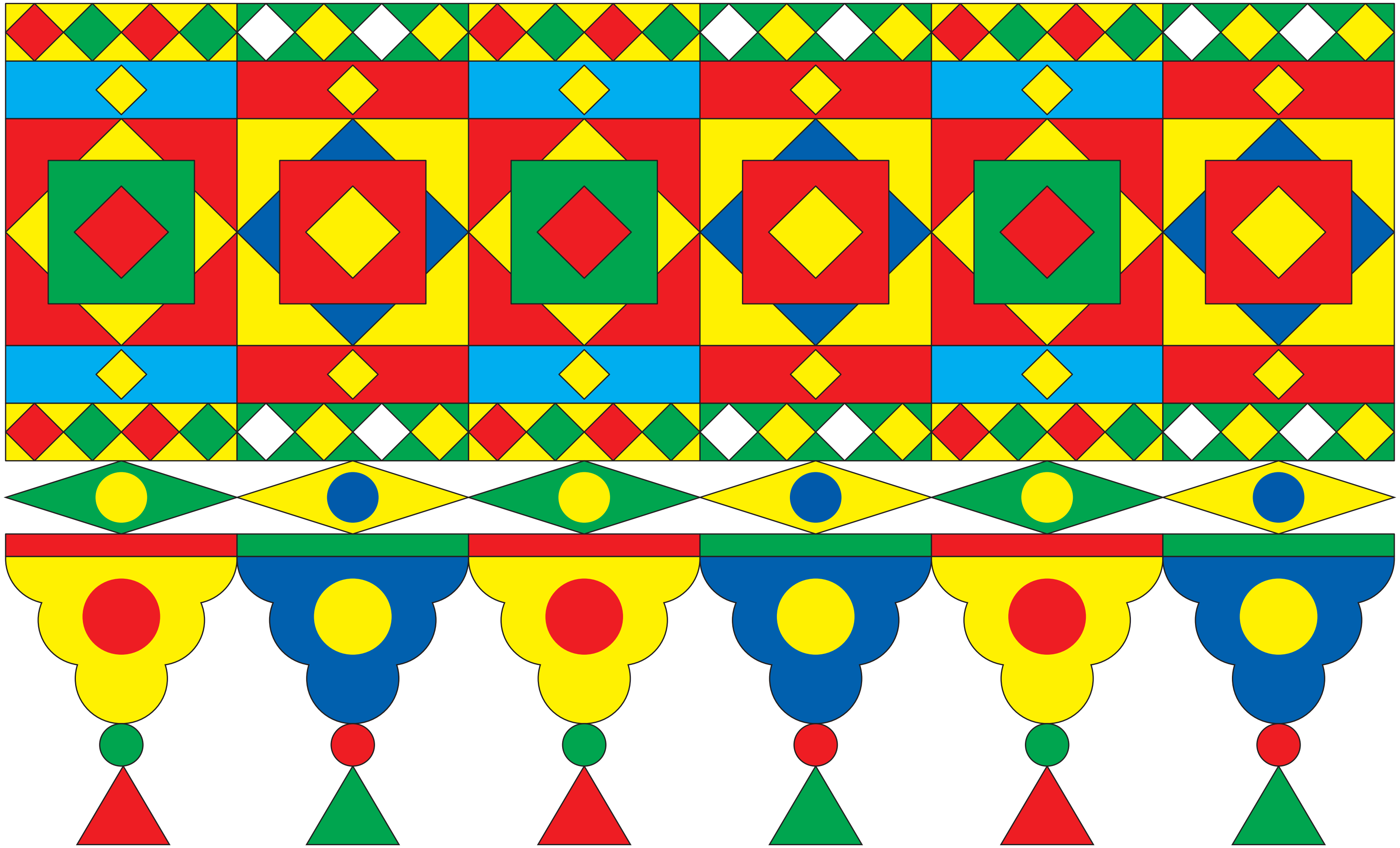

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ભાતચિત્ર (રંગપૂરણી)

અહીં આપેલ ભાતચિત્રનો અભ્યાસ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

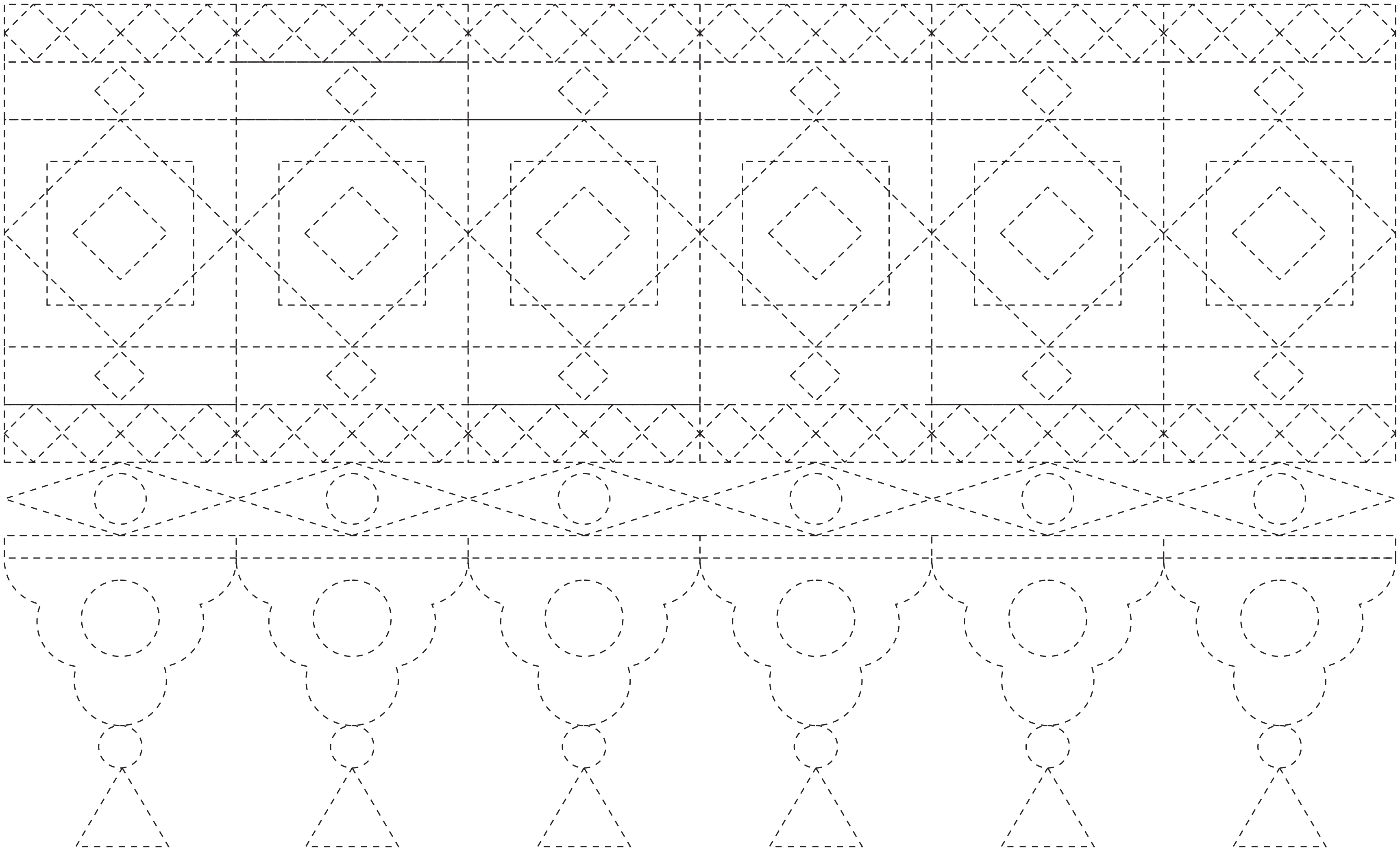

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ચિત્રસંયોજન (રંગપૂરણી)

ભૌમિતિક આકારોના આધારે ચિત્ર સંયોજન તૈયાર કરેલ છે તેમાં રંગ પૂરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ચિત્રસંયોજન (રંગપૂરણી)

અહીં વિવિધ ભૌમિતિક આકારોના આધારે ચિત્ર સંયોજન તૈયાર કરેલ છે તેની રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

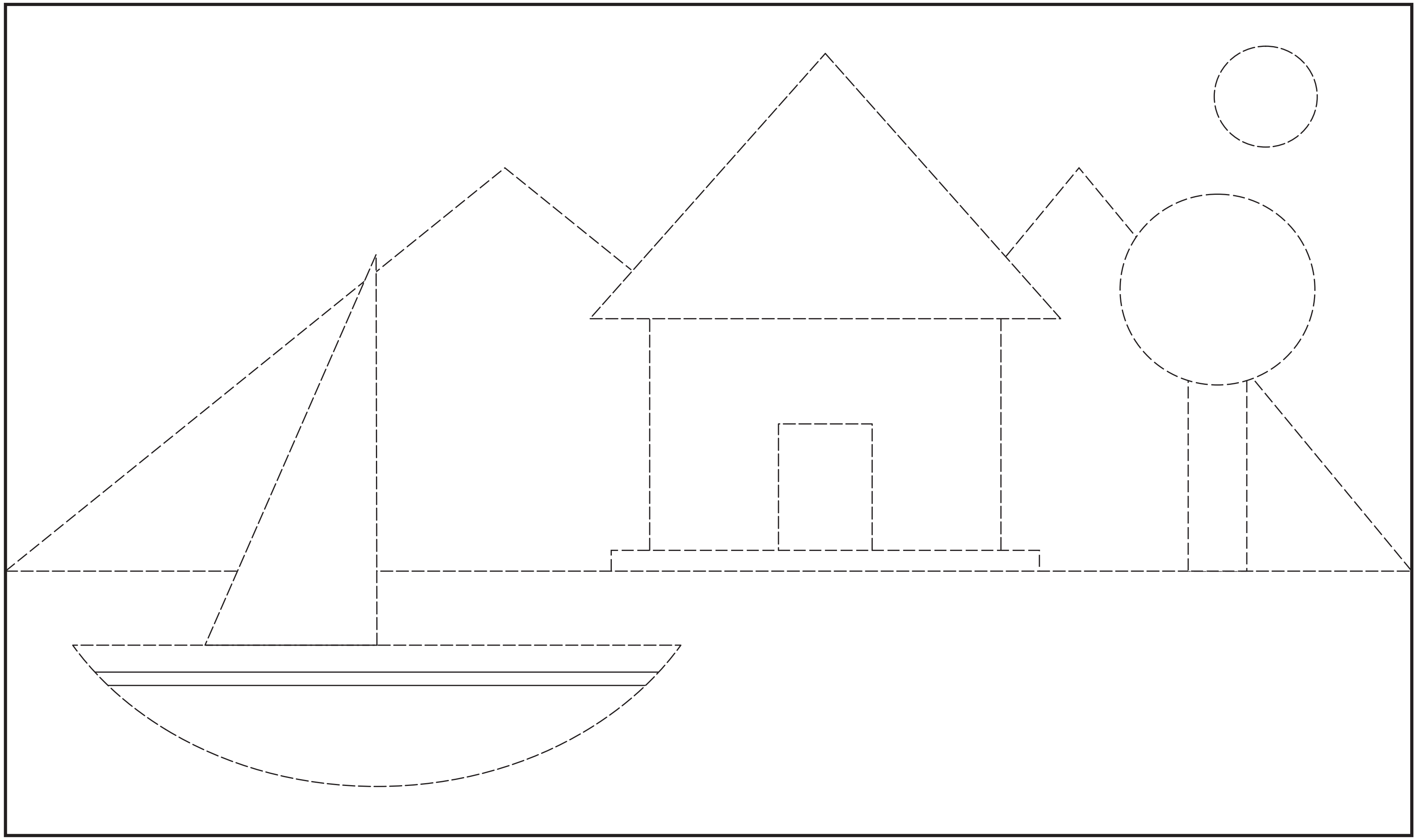

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર)

રેખાંકિત ચિત્ર પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

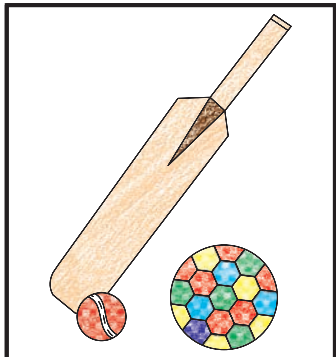

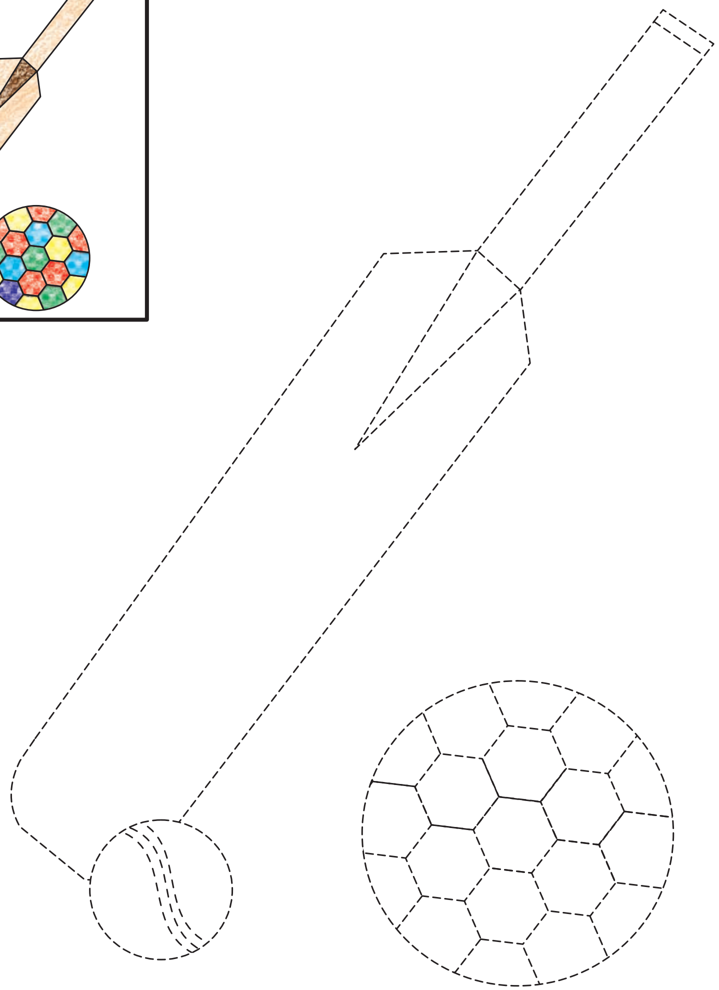

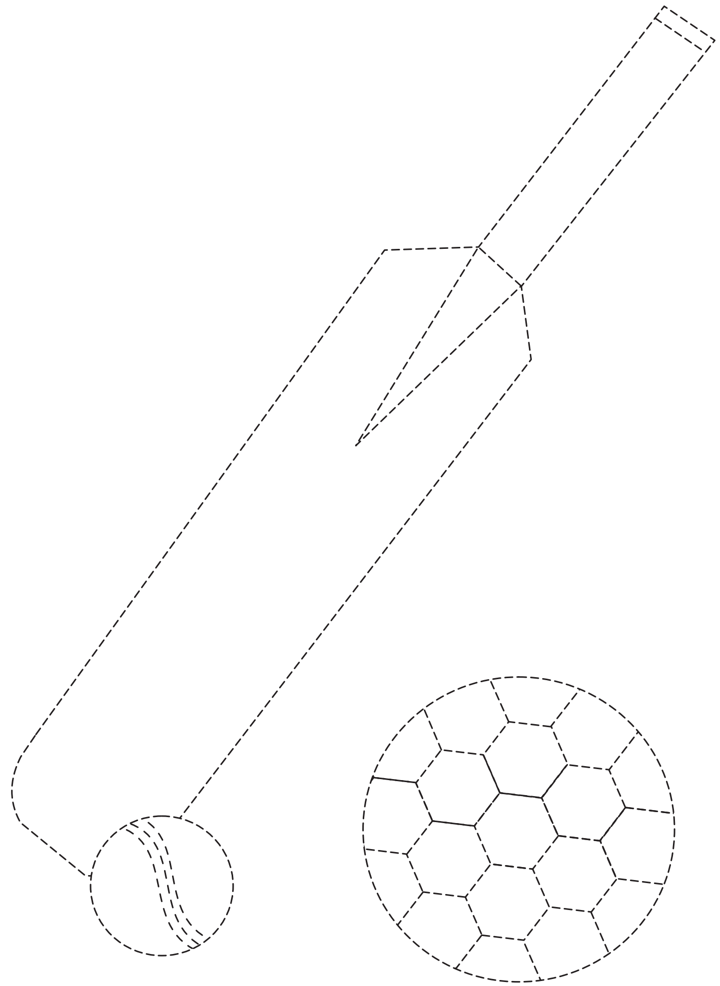

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

અક્ષરલેખન

અહીં આપેલ અક્ષરલેખનનો અભ્યાસ કરી નીચે આપેલ જગ્યામાં દર્શાવ્યા મુજબનું અક્ષરલેખન કરો અને રંગ પૂરો.

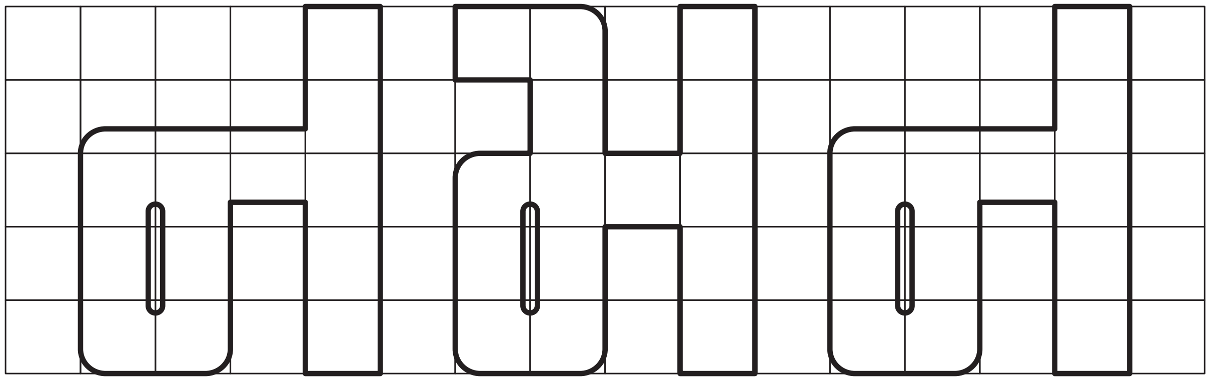

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

પ્રકૃતિચિત્ર - પાન

અહીં ઝાડના પાનની રેખાકૃતિ દર્શાવેલ છે. રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

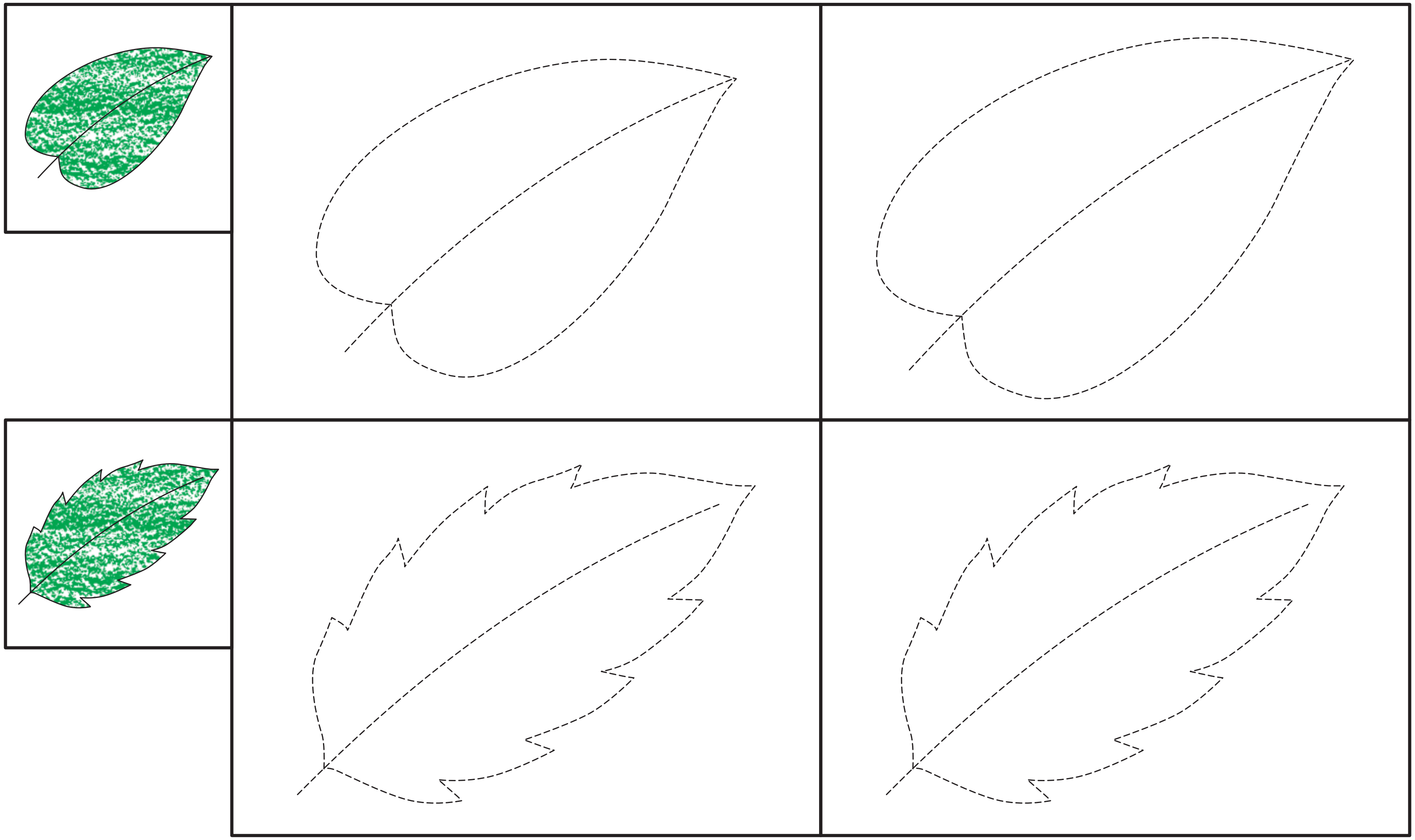

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

પ્રકૃતિચિત્ર - પાન

અહીં ઝાડના પાનની રેખાકૃતિ દર્શાવેલ છે. રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

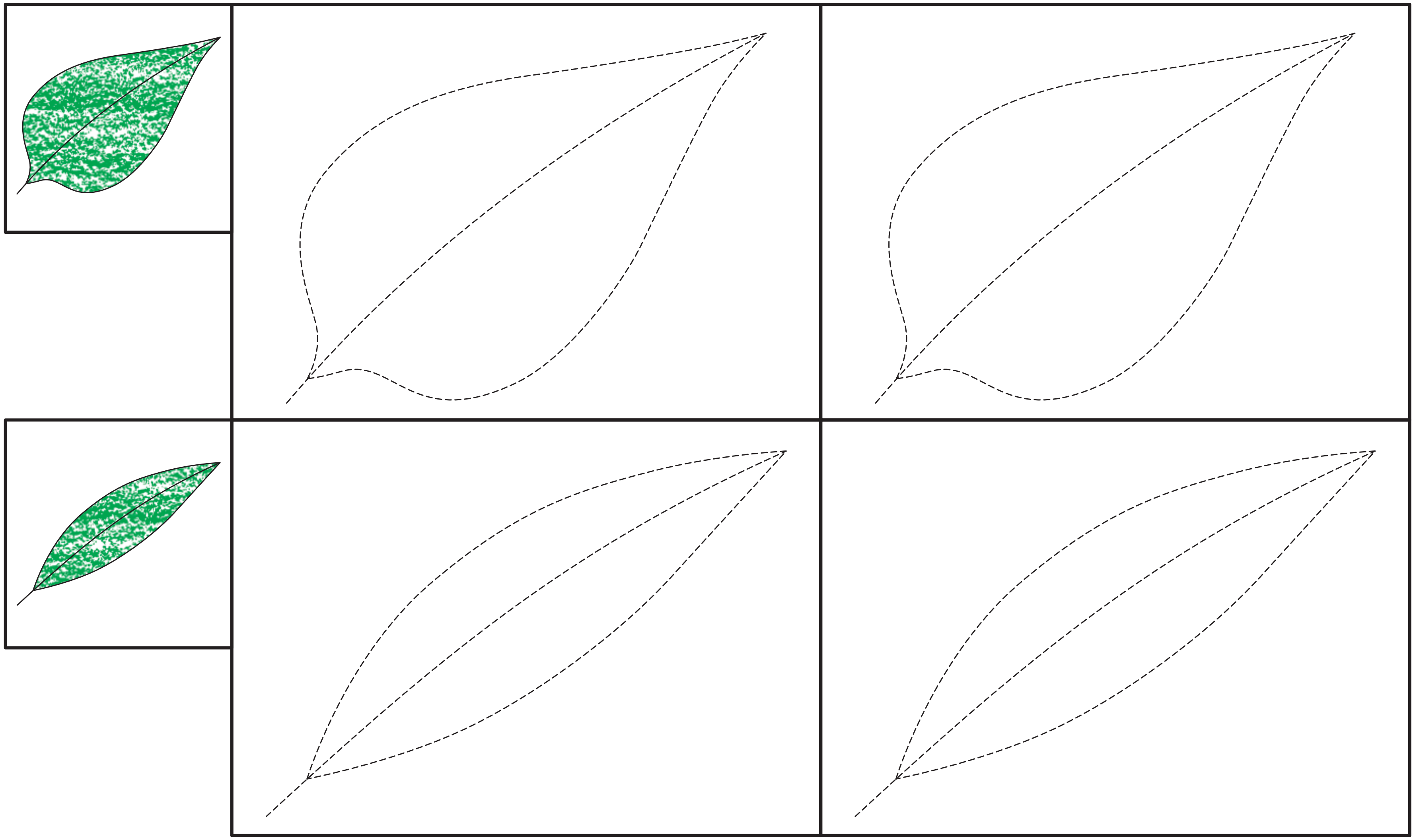

શિક્ષકની સહી :__________તારીખ : __________

પ્રકૃતિચિત્ર (ફળ) – તડબૂચ અને કેરી

અહીં બે ફળના ચિત્ર આપેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી ચિત્ર દોરો અને રંગ પૂરો.

શિક્ષકની સહી :__________તારીખ : ______________

ક્રાફ્ટ વર્ક (પેપર ફોલ્ડિંગ)

કાગળમાંથી વિમાન, હોડી, કેમેરો જેવી વસ્તુઓ બનાવો. આ પૈકીની કોઈ વસ્તુનું અહીં ચિત્ર દોરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ચિત્રસંયોજન (રંગપૂરણી)

અહીં દિવાલ ઘડીયાળનું ચિત્ર દોરો અને તેમાં રંગ પૂરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

રેખાંકન – આકારો

નીચે આપેલ ભૌમિતિક આકારોના આધારે ચિત્ર તૈયાર કરેલ છે તેમાં રંગ પૂરો.

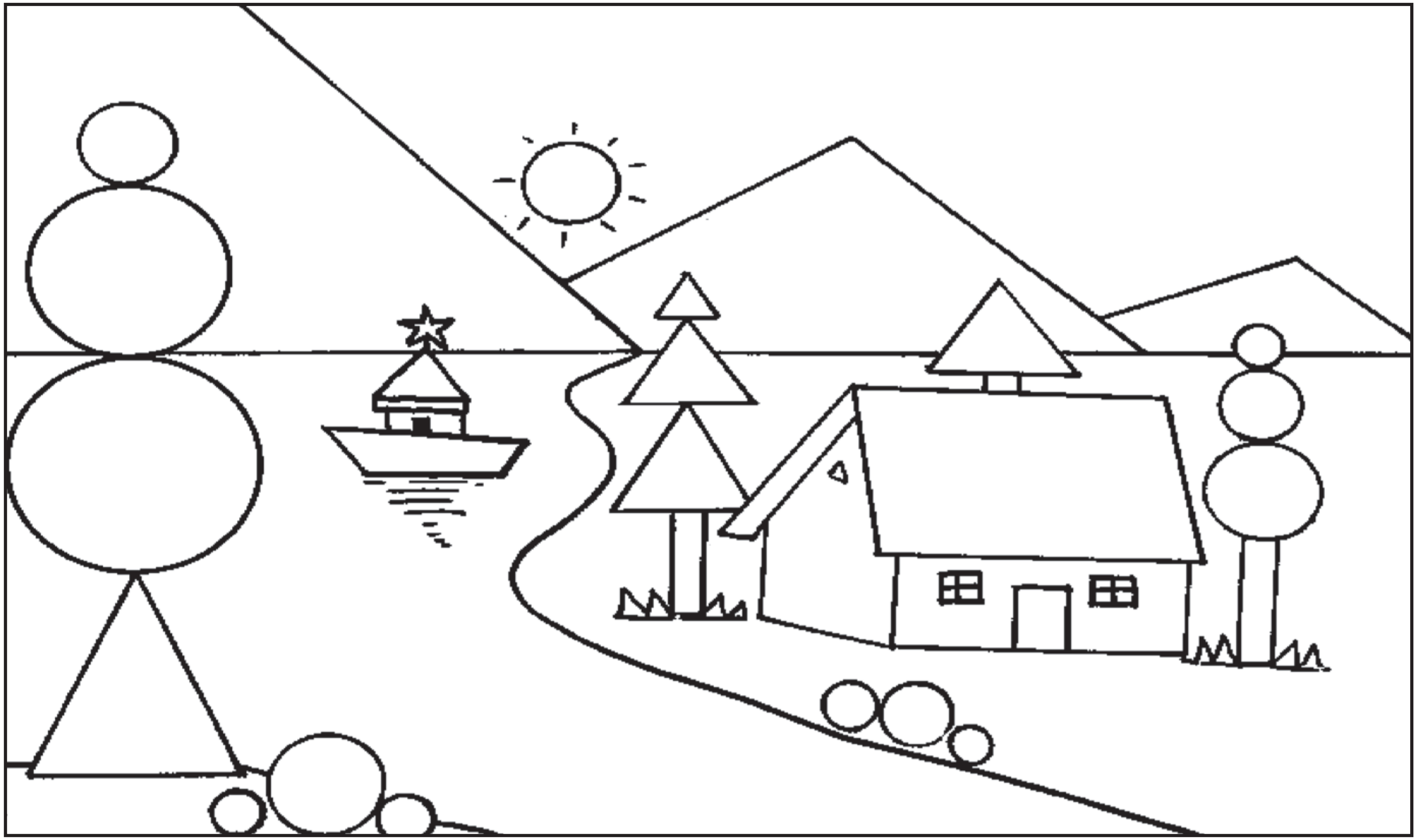

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ____________

કેલિગ્રાફિ રેખાંકન - આકારો

અહીં બે ચિત્રો આપેલ છે જેનો અભ્યાસ કરી ચિત્ર દોરો અને તેમાં રંગ પૂરો.

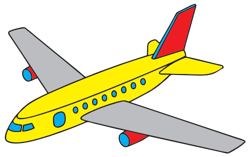

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

ભાતચિત્ર

અહીં ભાતચિત્ર આપેલ છે તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ રેખા ચિત્રને પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

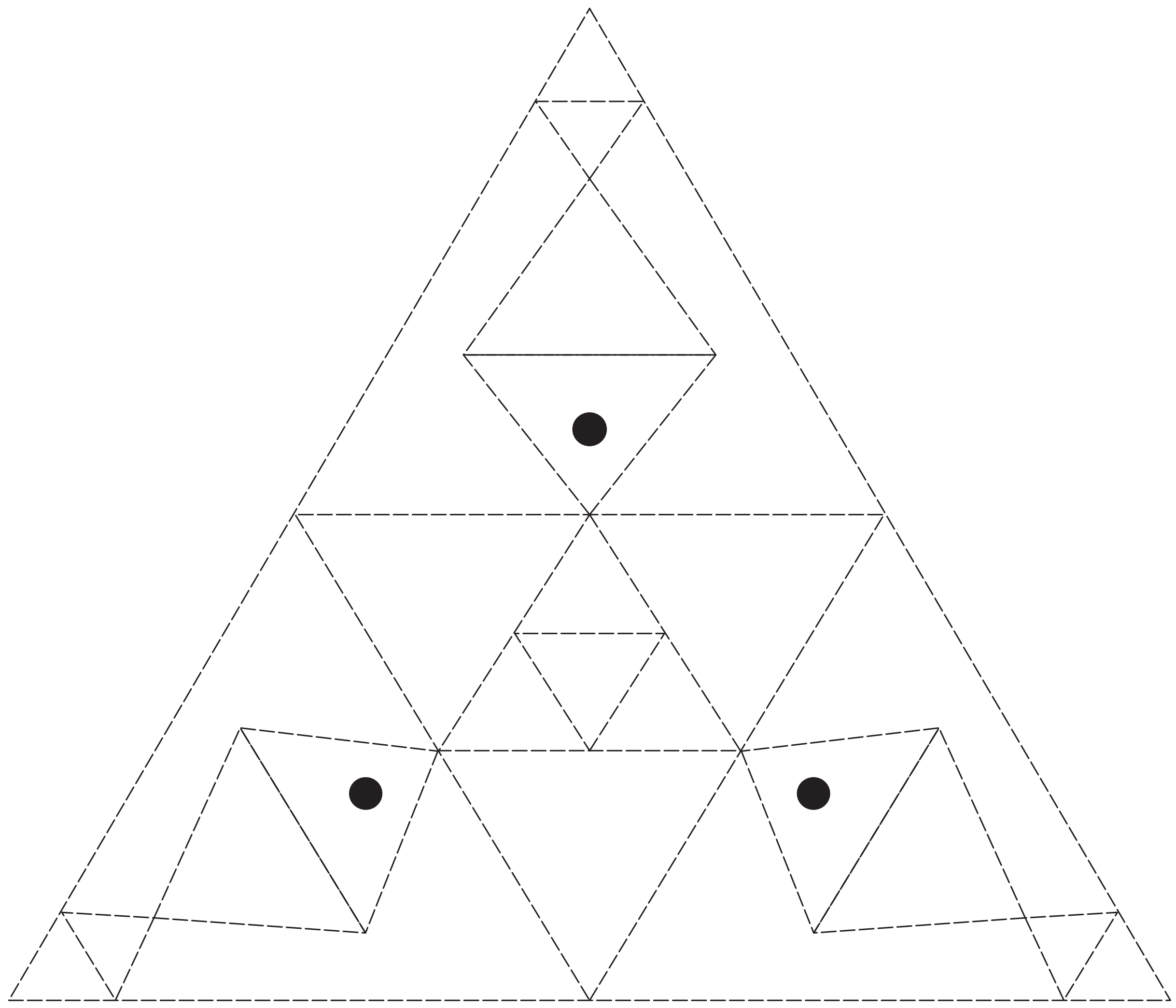

શિક્ષકની સહી :________ તારીખ : ____________

અક્ષરલેખન

અહીં **ONE** અક્ષરલેખન આપેલ છે જેનો અભ્યાસ કરી નીચે આપેલ જગ્યામાં **TEN** લખો.

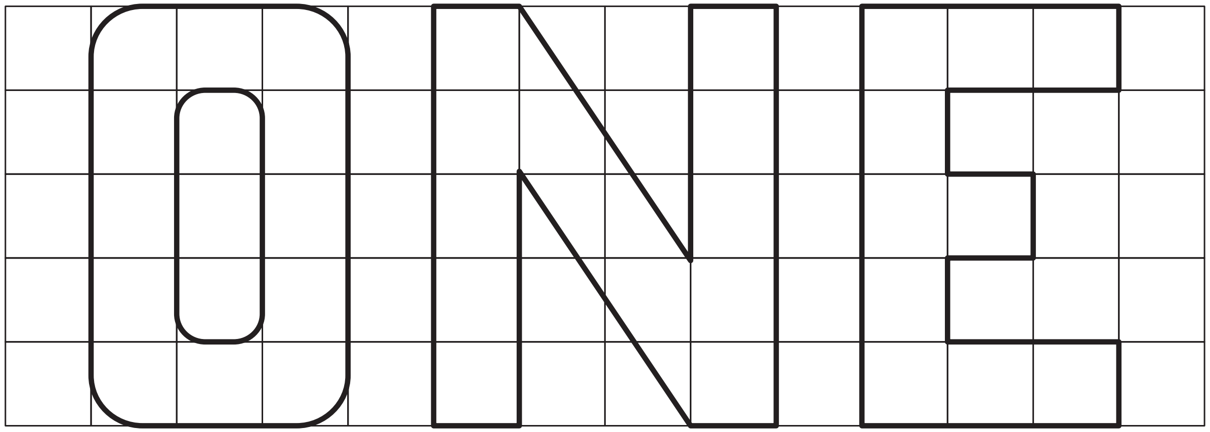

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર)

અહીં આપેલ પદાર્થ ચિત્રનો અભ્યાસ કરી પદાર્થ ચિત્ર દોરો, રંગ પૂરવાનો નથી.

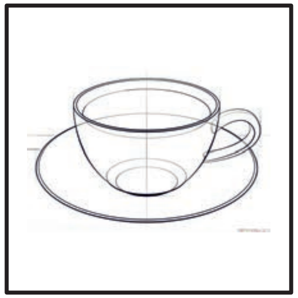

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

વસ્તુચિત્ર (પદાર્થચિત્ર)

અહીં પદાર્થ ચિત્ર આપેલ છે. એહીં રેખાચિત્ર વાળુ પદાર્થ ચિત્ર આપેલ છે. રેખાચિત્ર ને પૂર્ણ કરી તેમાં પેન્સિલ વડે છાયા પ્રકાશ દર્શાવો. પેન્સિલ કલરનો ઉપયોગ કરશો.

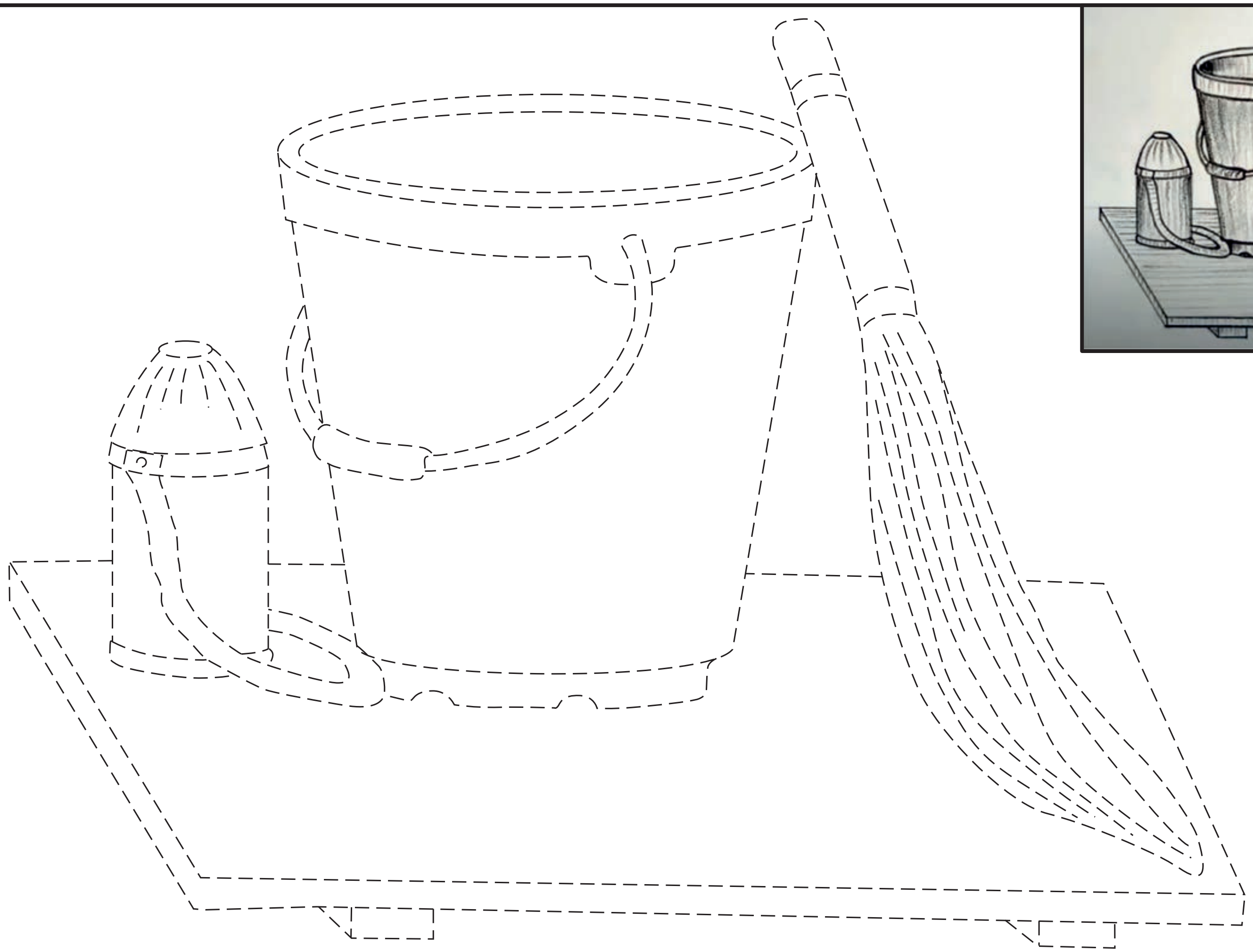

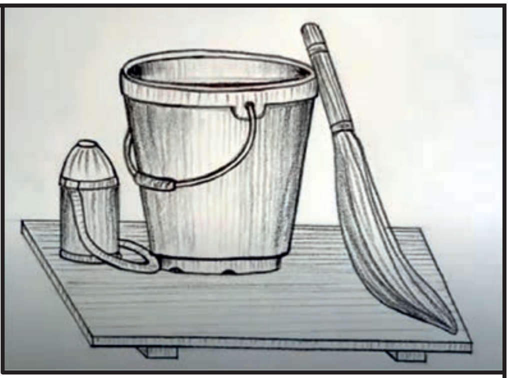

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

પ્રકૃતિચિત્ર (નેચર)

અહીં પ્રકૃતિ ચિત્ર (ફૂલ) દર્શાવેલ છે તેનો અભ્યાસ કરો. અહીં આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

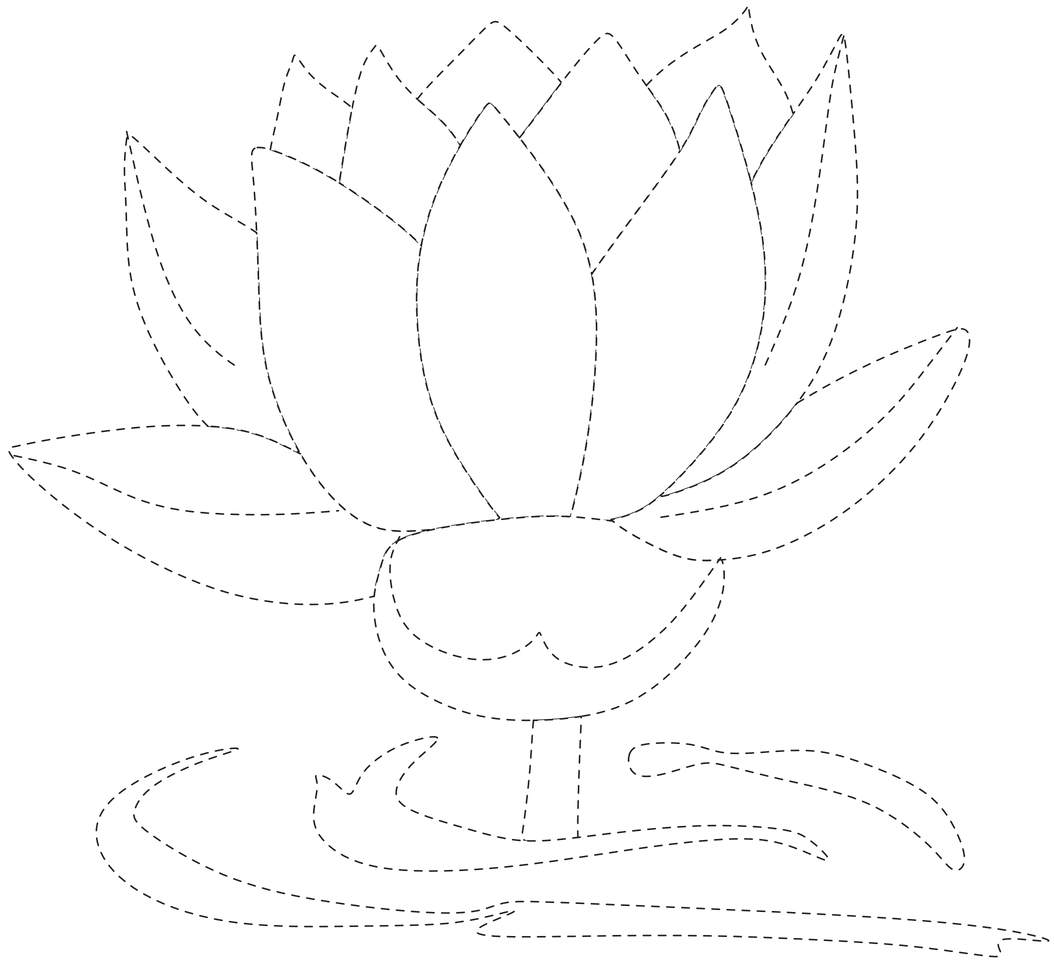

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

પ્રકૃતિચિત્ર (નેચર)

અહીં પ્રકૃતિ ચિત્ર (ફૂલ) દર્શાવેલ છે તેનો અભ્યાસ કરો. અહીં આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

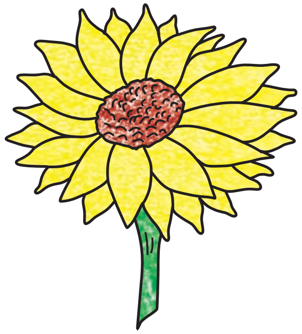

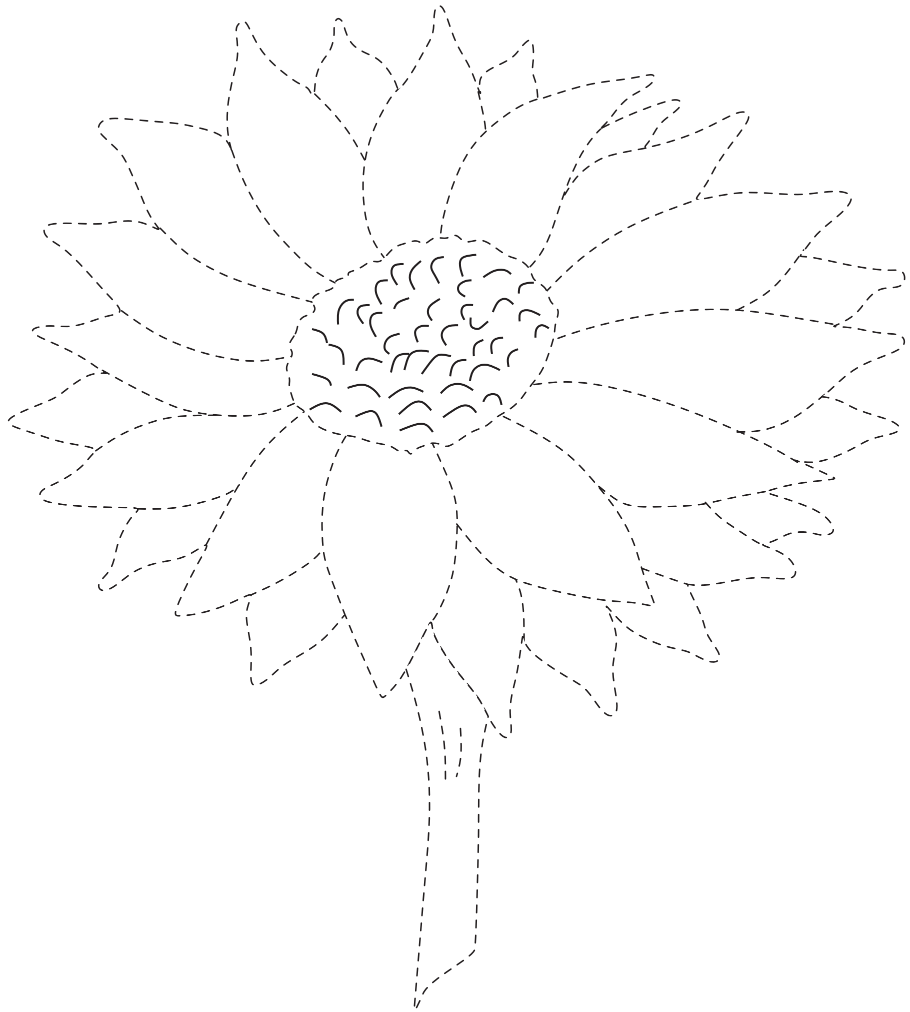

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ____________

ન્યુઝપેપર કે રંગીન કાગળમાંથી પપેટ્સ / ટોપી / કમળ / દેડકો / કેમેરો / હોડી જેવા વિવિધ આકારના નમૂના બનાવો ક્યારે ક્યારે તમે શું શું બનાવ્યું તે નોંધો.

ક્રમ	તારીખ	શું બનાવ્યું
૧		
૨		
૩		
૪		
૫		
૬		
૭		
૮		
૯		
૧૦		

ક્રમ	તારીખ	શું બનાવ્યું
૧૧		
૧૨		
૧૩		
૧૪		
૧૫		
૧૬		
૧૭		
૧૮		
૧૯		
૨૦		

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

કોલાઝવર્ક

અહીં કોલાઝવર્ક દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

કોલાઝવર્ક

રંગીન કાગળ કે પેપરના કાગળને હાથથી કાપી વિવિધ આકારો બનાવો અને કોલાઝવર્ક તૈયાર કરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ____________

કોલાઝવર્ક

રંગીનકાગળ કે ન્યુઝ પેપરના કાગળને હાથથી કાપી વિવિધ આકારો બનાવો અને કોલાઝવર્ક તૈયાર કરો. જેમકે, ઝાડ, વિમાન, હાથી, મંદિર, સૂર્ય, ટેબલ, હોડી, પક્ષી.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

કોલાઝ વર્ક

અહીં તમને મનપસંદ કોલાઝવર્ક તૈયાર કરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

સ્મૃતિચિત્ર

અહીં સ્મૃતિચિત્ર (મોર) દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

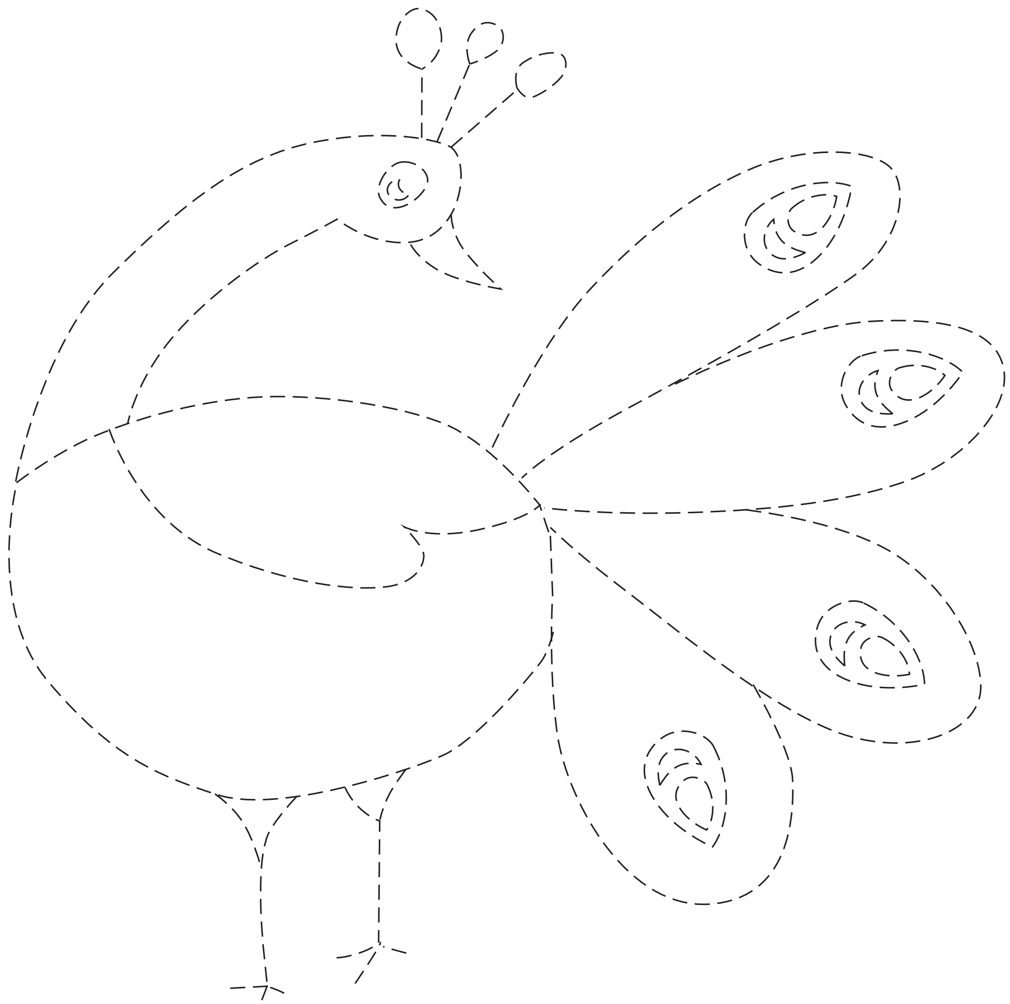

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ____________

સ્મૃતિચિત્ર

અહીં સ્મૃતિચિત્ર (પોપટ) દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

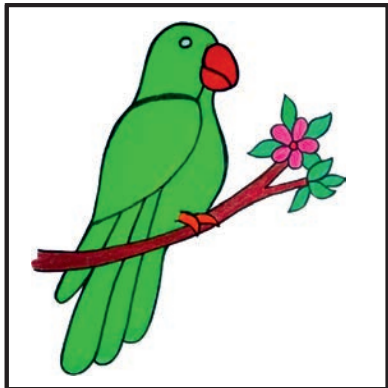

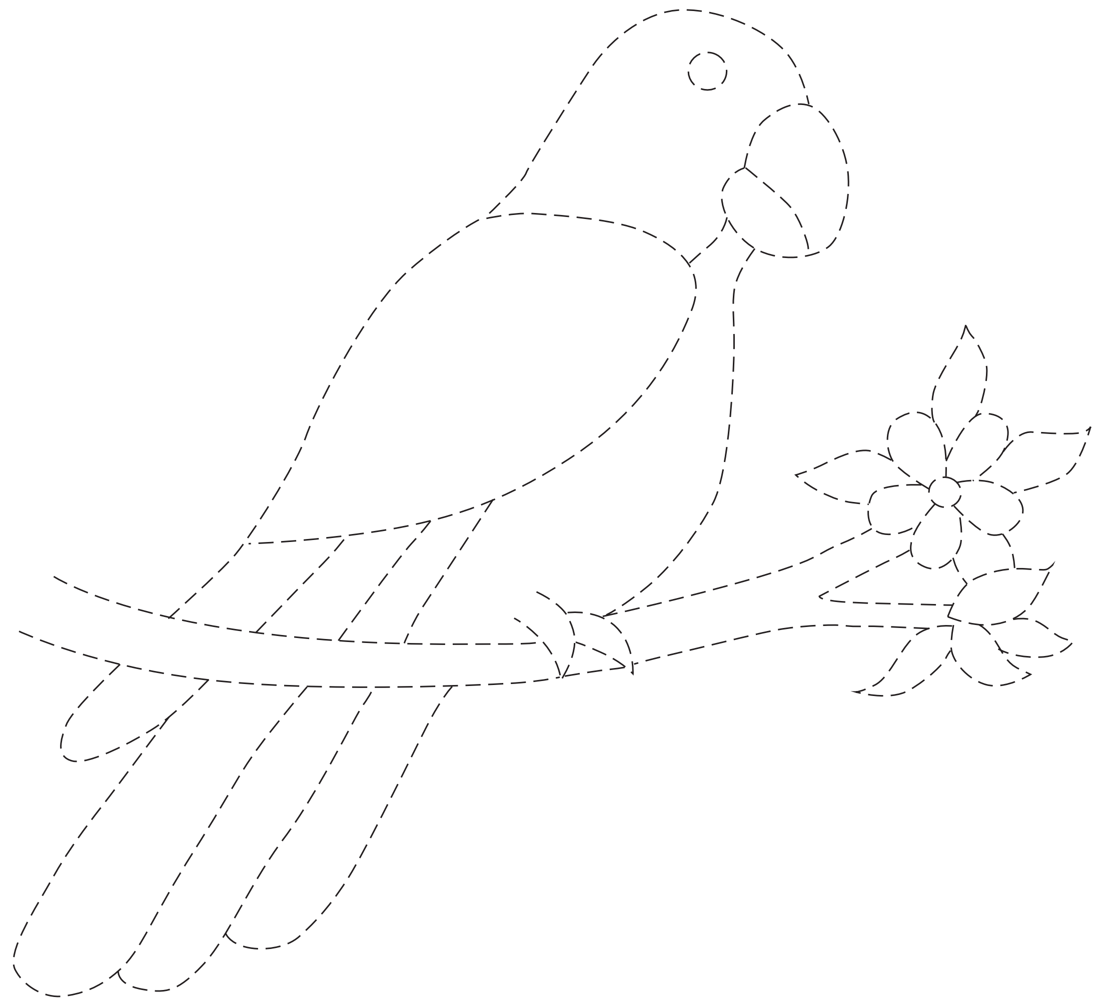

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

માટીકામ

માટીમાંથી રમકડાં બનાવો. તમે બનાવેલ રમકડાંનું ચિત્ર દોરી તેમાં પેન્સિલથી છાયા પ્રકાશ દર્શાવો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

પ્રકૃતિ ચિત્ર

અહીં ફૂલદાની દર્શાવેલ છે તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ ફૂલદાનીની રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

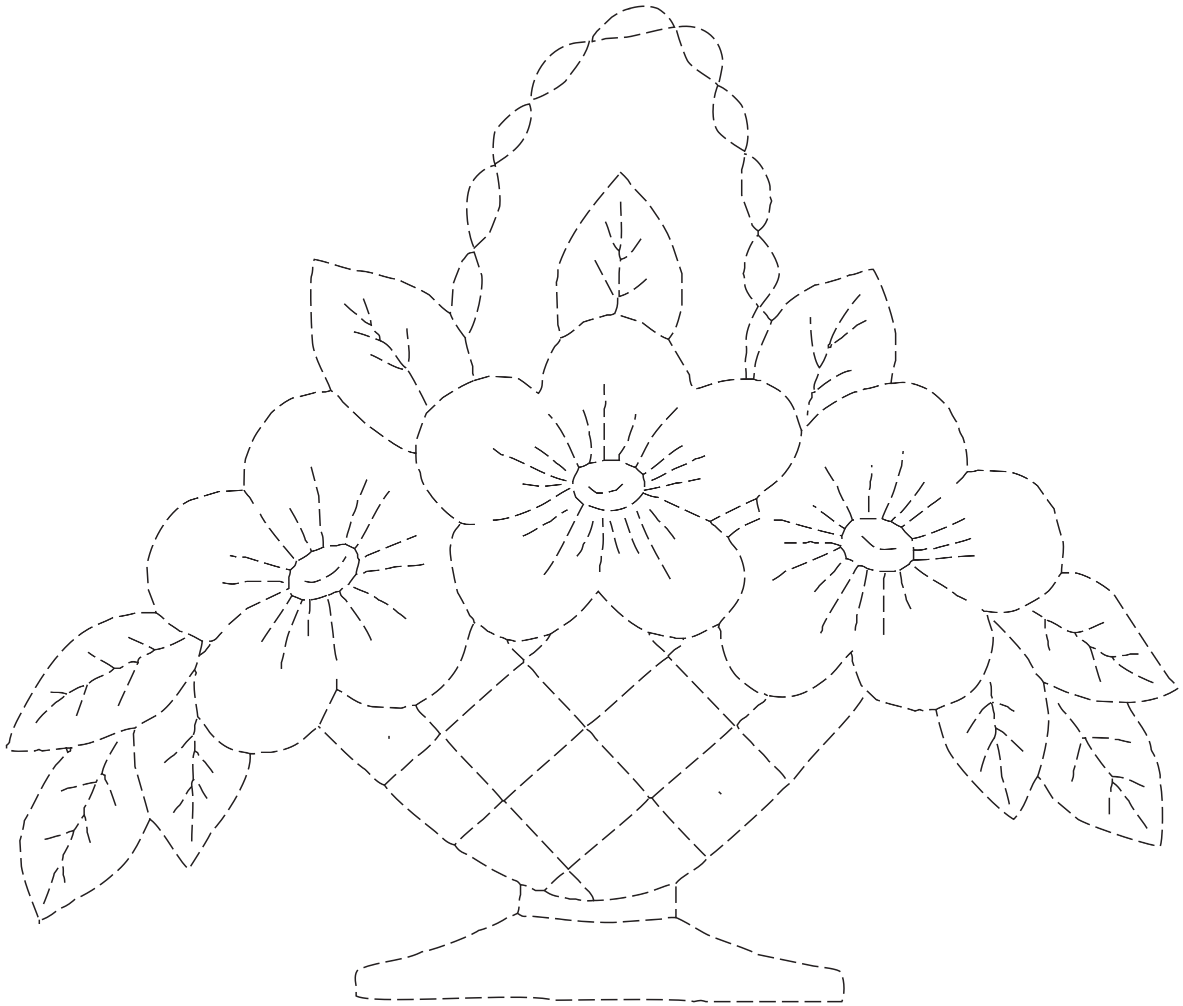

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ભાત ચિત્ર

અહીં પ્રકૃતિ ચિત્ર - ફળ દર્શાવેલ છે તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ ફળની રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

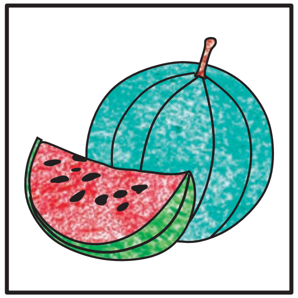

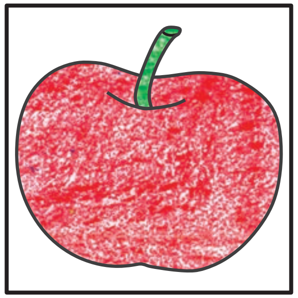

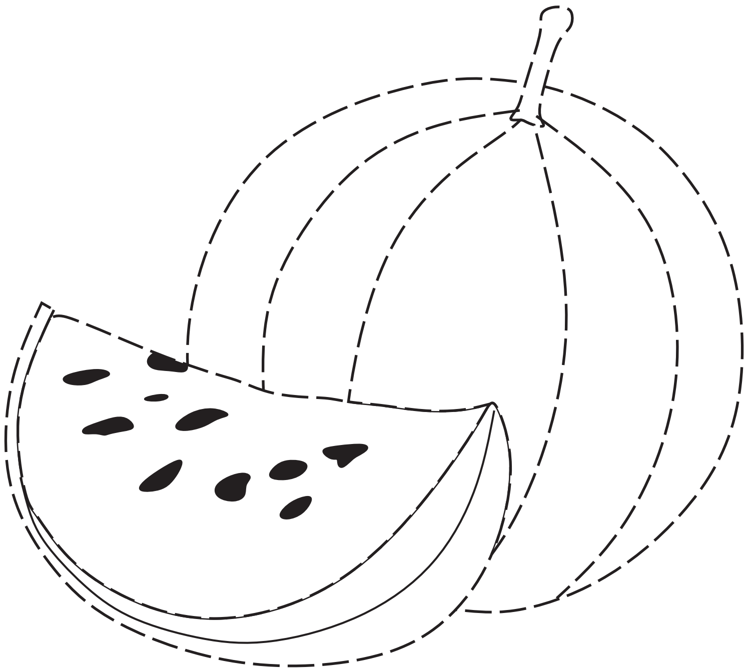

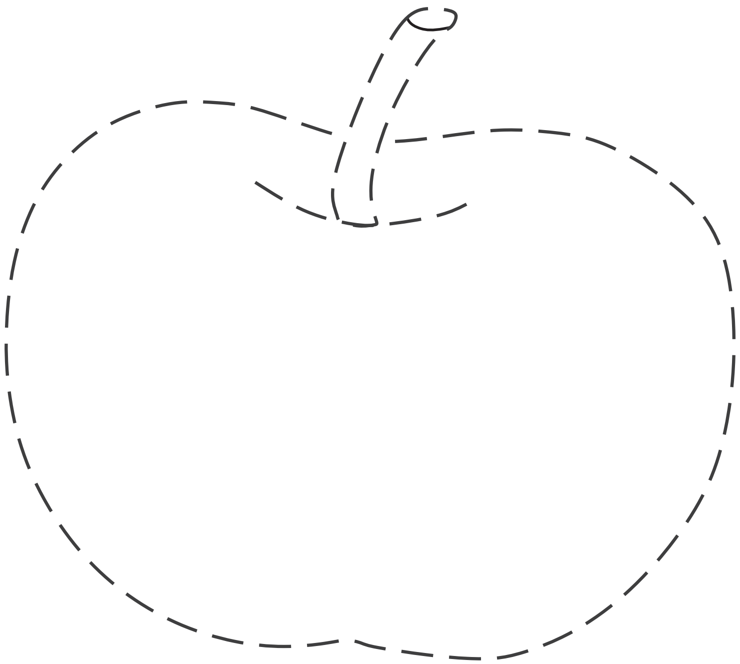

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

સ્મૃતિ ચિત્ર

અહીં ટ્રાફિક સિગ્નલનું ચિત્ર દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી બાજુમાં આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

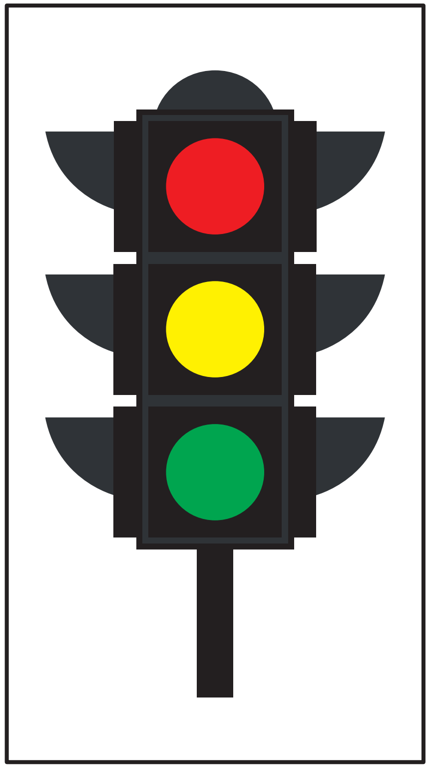

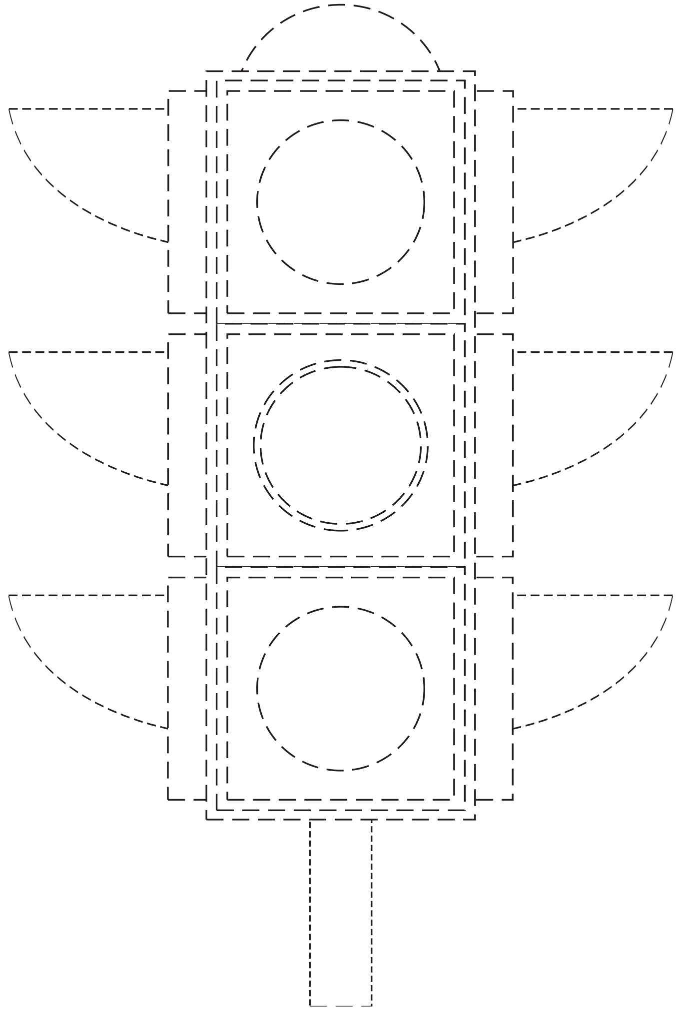

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

સ્મૃતિ ચિત્ર

અહીં તમારી શાળાનું ચિત્ર તૈયાર કરો અને તેમાં રંગ પૂરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

અક્ષરલેખન

મનપસંદ અક્ષરલેખન કરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

છાપકામ

અહીં દર્શાવેલ સિક્કાનો અભ્યાસ કરી બાજુમાં આપેલ કોલમમાં પેન્સિલ વડે સિક્કાની છાપ પાડો.

શિક્ષકની સહી :________ તારીખ : ____________

પદાર્થ ચિત્ર

અહીં વસ્તુચિત્ર (પદાર્થ ચિત્ર) આપેલ છે. તેનો આભ્યાસ કરી રેખાચિત્ર પૂર્ણ કરો અને તેમાં રંગ પૂરો.

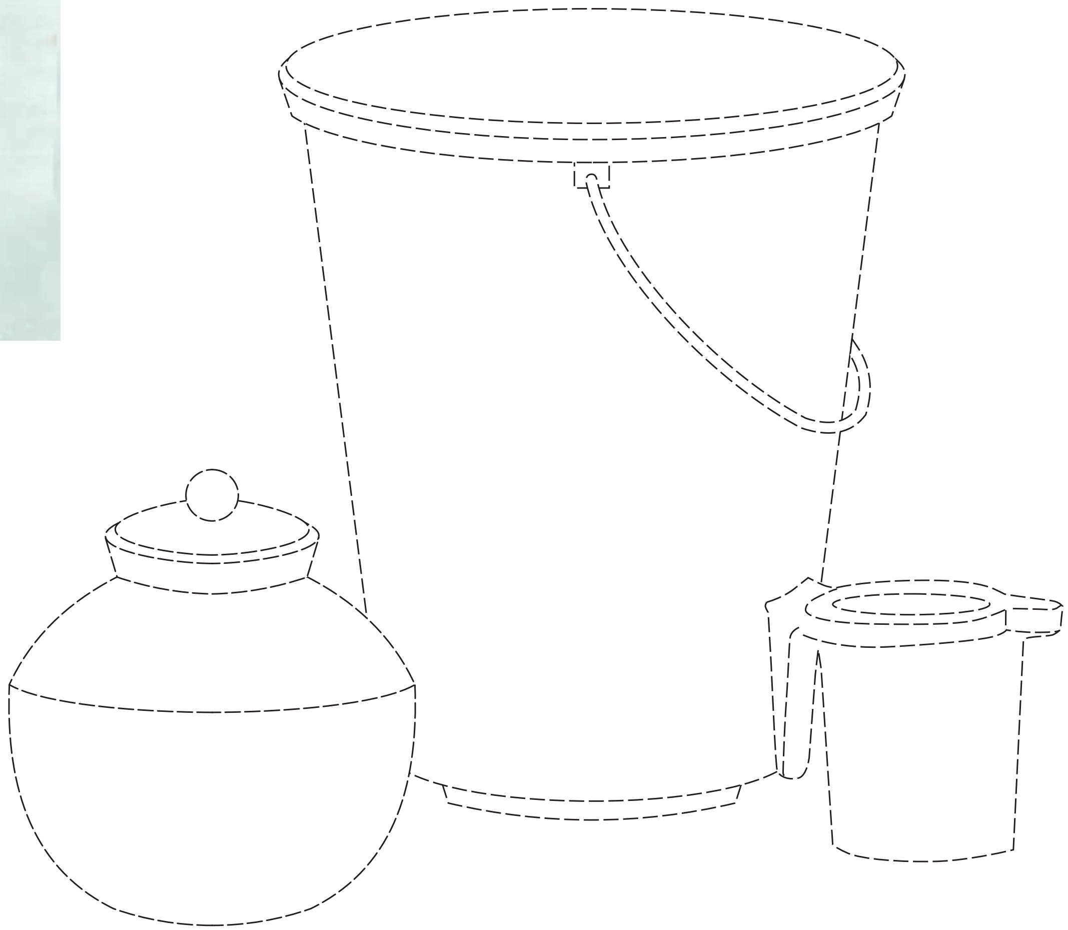

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ :______________

પદાર્થ ચિત્ર

અહીં પદાર્થ ચિત્ર આપેલ છે. તેનો આભ્યાસ કરી બાજુમાં પદાર્થ ચિત્ર તૈયાર કરો.

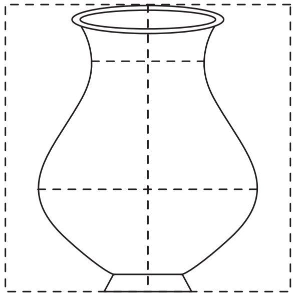

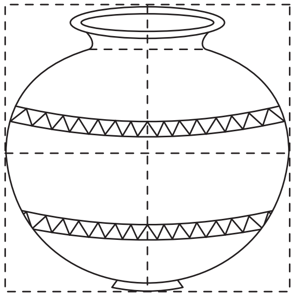

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

સ્મૃતિ ચિત્ર

અહીં નમૂનાપ્રત એક માસનું કેલેન્ડર આપેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી એક મહિનાનું કેલેન્ડર તૈયાર કરો.

જાન્યુઆરી-૨૦૨૫

રવિવાર	સોમવાર	મંગળવાર	બુધવાર	ગુરૂવાર	શુક્રવાર	શનિવાર
			૧	૨	૩	૪
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮
૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫
૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧	

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ચિત્ર સંયોજન

અહીં વાહનનું ચિત્ર દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

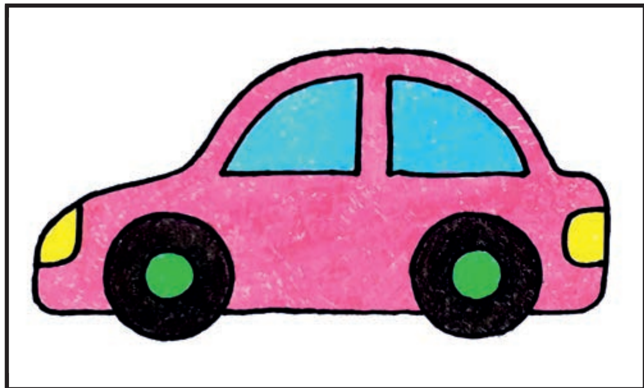

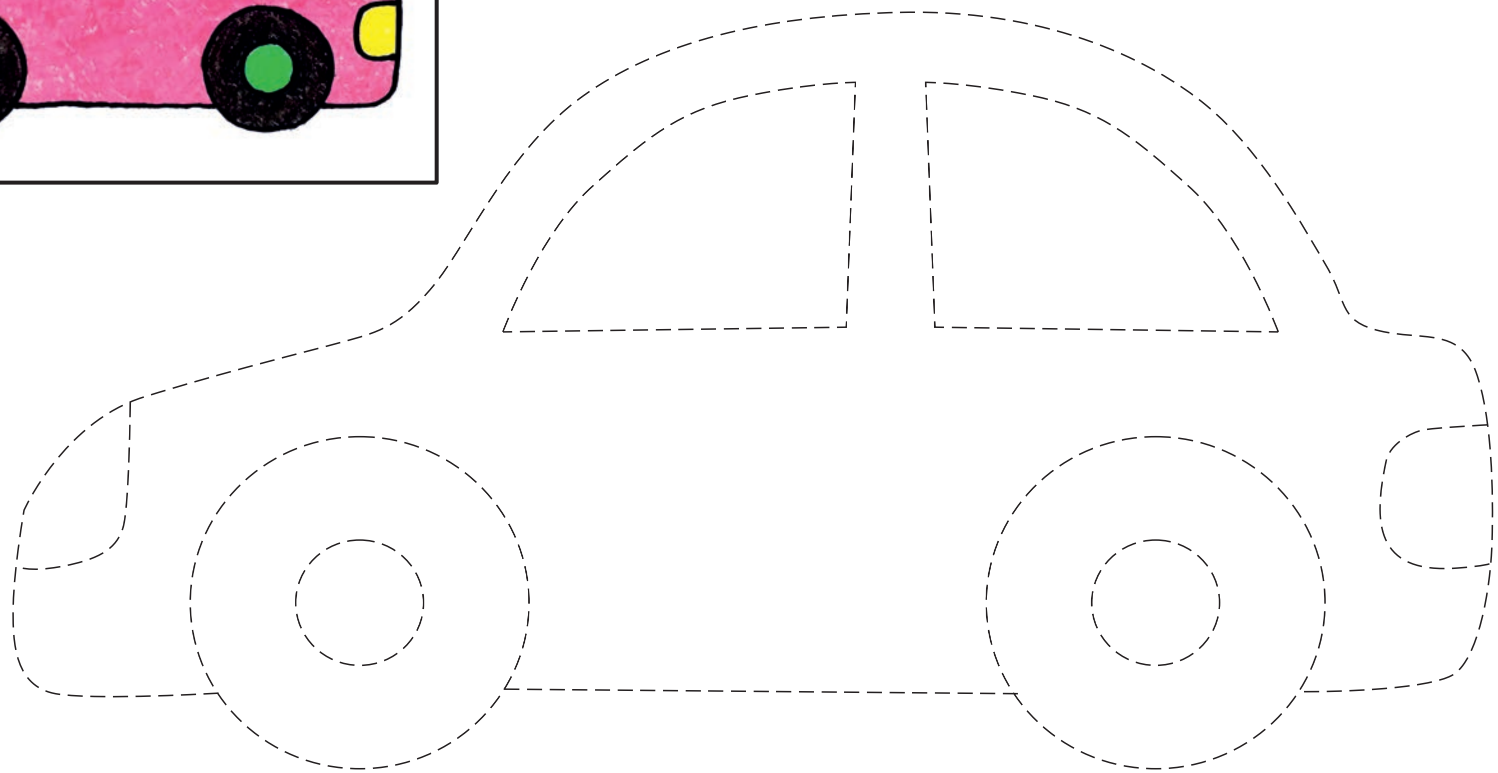

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

ચિત્ર સંયોજન

અહીં મંદિરનું ચિત્ર દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

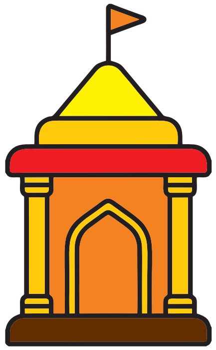

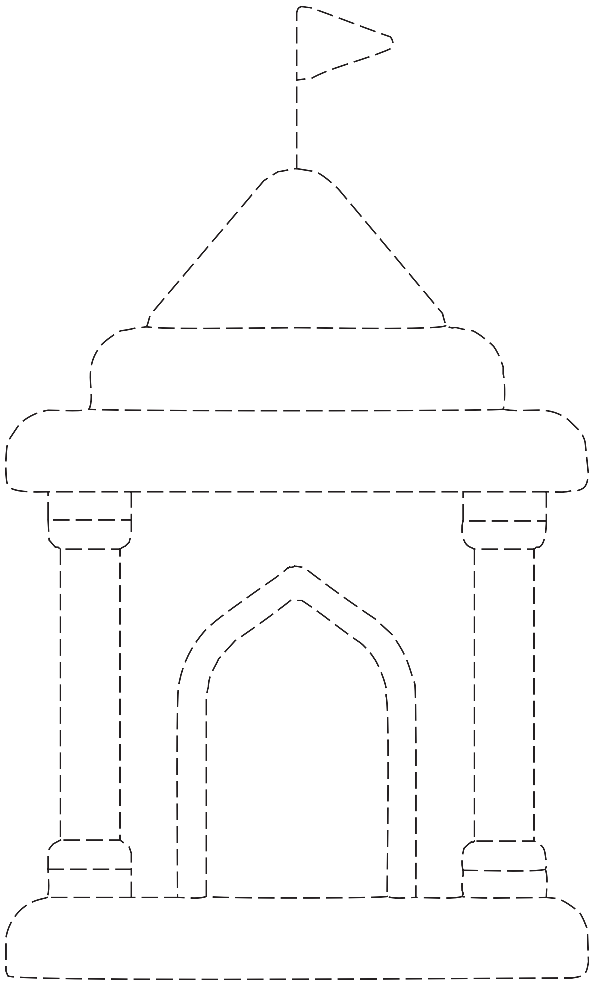

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

સ્મૃતિ ચિત્ર

અહીં ખેલાડીનું ચિત્ર દર્શાવેલ છે. તેનો અભ્યાસ કરી આપેલ રેખાકૃતિ પૂર્ણ કરી તેમાં રંગ પૂરો.

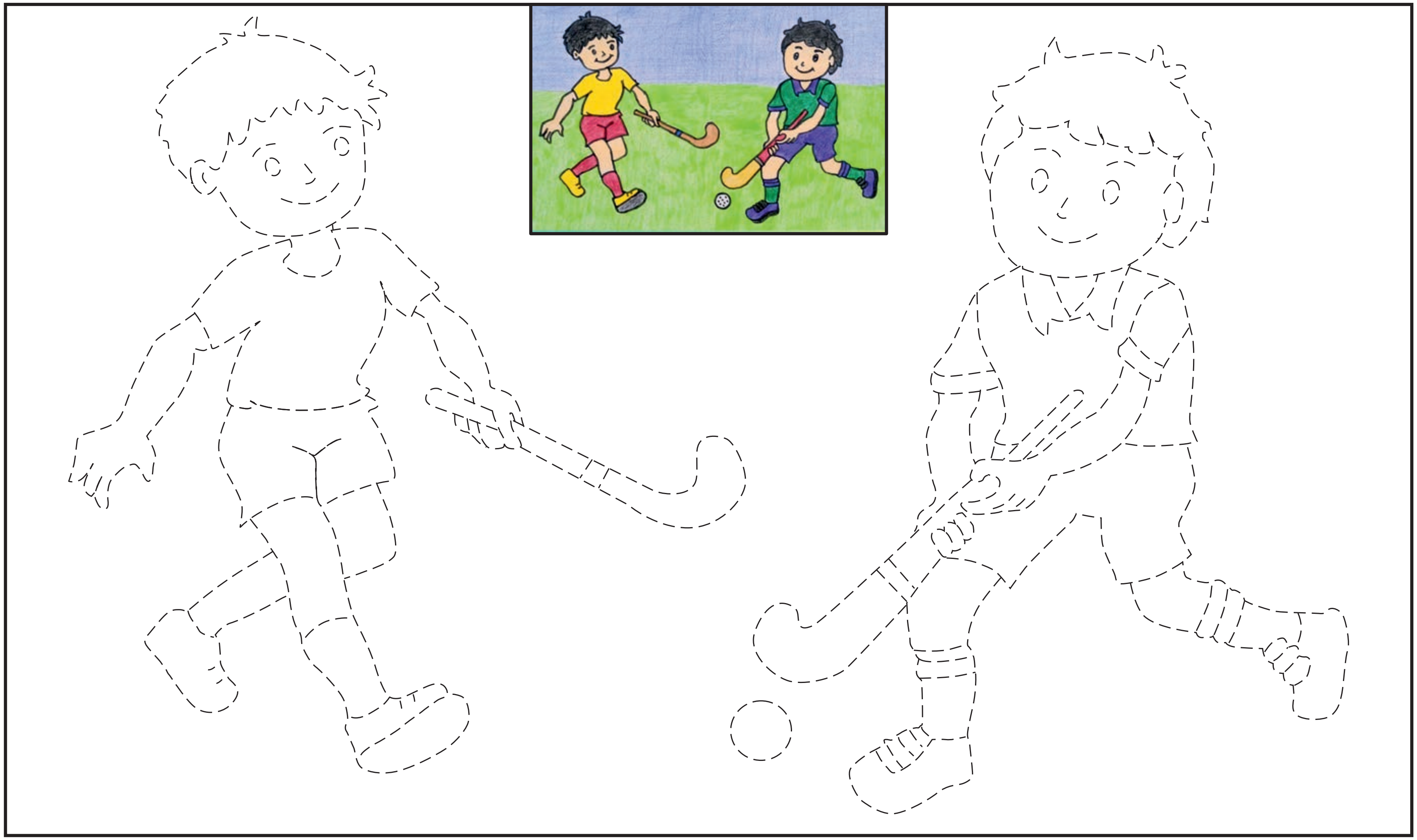

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : __________

સ્મૃતિ ચિત્ર

અહીં તમે મનપસંદ ચિત્ર દોરો અને તેમાં રંગ પૂરો.

શિક્ષકની સહી :__________ તારીખ : ______________

સ્મૃતિ ચિત્ર

અહીં તમે મનપસંદ ચિત્ર દોરો અને તેમાં રંગ પૂરો.

શિક્ષકની સહી :__________તારીખ : ______________

ચિત્રપોથીની સફરના પ્રારંભે...

શિક્ષકો અને વાલી મિત્રો,

અન્ય વિષયની જેમ જ કલાને પણ એક વિષય તરીકે અગત્યનો દરજ્જો મળી રહે તે હેતુસર નિર્માણ થયેલી આ ચિત્રપોથીના ઉપયોગ દરમ્યાન નીચેની બાબતોની ખાસ કાળજી લેવા વિનંતી છે.

- ☞ દરેક ચિત્રની શરૂઆત કરતા પહેલા બાળકોને તેમાં શું વિષયવસ્તુ રહેલું છે અને તે ચિત્ર આપવાનો અભિગમ કયો છે તેની ચર્ચા બાળકો સાથે કરવી જોઈએ.
- ☞ કેટલાક ચિત્રો બાળકોના મનોજગતમાં આવતા વાર લાગતી હોય છે તેના માટે બાળકોને તેવા પ્રકારના અનુભવો પુરા પાડવા જોઈએ કે માહિતી સભર વાતચીત કરવી જોઈએ.
- ☞ આ ચિત્રપોથીનો ઉદ્દેશ ભાષાશિક્ષણના મહત્વના કૌશલ્ય "લેખન"ની પૂર્વ તૈયારી માટે છે. આથી બાળક જ્યારે કલર પૂરે ત્યારે હાથના નાના - મોટા સ્નાયુ તથા મગજની એકાત્મતાની પ્રક્રિયા થાય છે. તેથી શરૂઆતમાં ખૂબ ચોક્સાઈની અપેક્ષા રાખવી યોગ્ય નથી.
- ☞ શરૂઆતના ચિત્રોમાં મીણિયા કલરનો ઉપયોગ કરવો અપેક્ષિત છે. ક્રમશ: પેન્સિલ કલરનો ઉપયોગ કરી શકાય.
- ☞ ચિત્રકામને વર્ગ અધ્યાપન પ્રક્રિયાનો અગત્યનો ભાગ બનાવવા માટે વિષયની જેમ જ સપ્તાહમાં તાસ ફાળવવા જોઈએ જેથી યોગ્ય ચિત્રકામ થઇ શકે.
- ☞ ગૃહકાર્ય સ્વરૂપે આપેલા ચિત્રકામનું દરેક બાળકનું વ્યક્તિગત મૂલ્યાંકન થાય તે કાળજી લેવી જોઈએ. થયેલ કાર્યની રજૂઆત બાળકો જાતે કરે તે ઇચ્છનીય હોવાથી તેમના દરેક ચિત્રોને નિદર્શન માટેનો પૂરતો સમય આપવો જોઈએ.
- ☞ આ ચિત્રપોથીમાં વોટર કલર, સ્ટેમ્પપેડની શાહી અને ગુંદર વડે થતા કોલાઝ બાદ તેને યોગ્ય રીતે સૂકાવા દેવા જેથી તેના પાનાઓ ચોંટે નહીં કે ગંદા ન થાય.
- ☞ આ ચિત્રપોથીના ચિત્રો સિવાય માટીકામ પર રંગકામ, રૂ, લાકડાનો વ્હેર, કલરનો પાઉડર લગાવી શકાય તે માટે અલગથી આયોજન કરવું. આ પ્રકારનું કાર્ય આ ચિત્રપોથીમાં ન કરવું.
- ☞ ચિત્રપોથીના મોટાભાગના ચિત્રો અભ્યાસક્રમના વિષયો સાથે સુસંગતતા છે. આ અનુબંધિતતા પણ બાળકોને જણાવવી જોઈએ. જેથી ચિત્રો માત્ર ઈત્તર પ્રવૃત્તિ તરીકે નહીં પરંતુ શીખવાના સહાયક ભાગ તરીકે જોવાની દૃષ્ટિ કેળવાય.
- ☞ પ્રકૃતિ અને પદાર્થ ચિત્રોના કામ માટે વર્ગમાં જ વસ્તુઓ ગોઠવી આયોજન કરી આવા અનુભવો પુરા પાડવા જોઈએ.

NIPUN BHARAT

પાયાની સાક્ષરતા અને અંકજ્ઞાન

ધોરણ 3

ચિત્રપોથી

ગુજરાત શૈક્ષણિક
સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ
ગાંધીનગર

શિક્ષણનો અધિકાર

સમગ્ર શિક્ષા
સૌ ભણે, સૌ આગળ વધે

ગુજરાત શાળા શિક્ષણ પરિષદ
સમગ્ર શિક્ષા
સેક્ટર-૧૭, ગાંધીનગર.

આ સામગ્રી સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર તરફથી વિનામૂલ્યે આપવામાં આવેલ છે. (વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫)